

w tej serii:

HIMALAJE:

Shisha Pangma Mountains (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Porong Ri, Shisha Pangma), wyd.1999. **Zeszyt 2** (Pungpa Ri, Nyanang Ri, Molamenchin, Chang Ri), wyd.1999.

Cho Oyu Himal (w jęz.niemieckim): **Zeszyt 1** (Khumbu La, Nangpai Gosum,Kyajo Ri), wyd.1988. **Zeszyt 2** (Cho Oyu, Ngozumpa Kang, Gyachung Kang), wyd.1988.

Pumori-Taboche Himal (w jęz.niemieckim): **Zeszyt 1** (Nup La, Gyubanare Kang, Lobuche, Kangchung, Pointed Pk.), wyd.1988. **Zeszyt 2** (Jobo Lhaptshan,Taboche, Pumori, Khumbutse), wyd.1988.

Mount Everest Massiv (w jęz.niemieckim): **Zeszyt 1** (Mt Everest, Changtse), wyd.1985. **Zeszyt 2** (South Col, Lhotse, Nuptse), wyd.1988. **Zeszyt 3** (Imja Tse, Pokalde, Shartse, Cho Polu, Pethangtse), wyd.1988.

Kharta Himal (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Lhakpa Peak, Kartse, Karma Changri,Lungma La), wyd.1999. **Zeszyt 2** (Khartaphu, Dongfang Peak, Kellas Rock Peak, Kharta Changri), wyd.1999.

Ama Dablam & Hlinku Himal (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Twin Ice Pk,Veguco, Ama Dablam), wyd.1993. **Zeszyt 2** (Hlinku Ri, Kang Taiga, Tramserku), wyd.1994. **Zeszyt 3** (Kyashar, Kusum Kangguru, Mera, Naulekh), wyd.1994.

Chamlang-Baruntse Himal (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Baruntse, Peak 4), wyd.1993. **Zeszyt 2** (Hunku Chuli, Chamlang, Peak5, Chhoyang Himal), wyd.1993.

Makalu Himal (w jęz.niemieckim): **Zeszyt 1** (Chago,Kangchungtse,Chomo Lönzö), wyd.1988. **Zeszyt 2** (Makalu La,Makalu,Yaupa,Peak 5,Popti La), wyd.1988.

Ohmi Kangri Himal (w jęz.polskim): (Ohmi Kangri, Nupchu, Sharphu), wyd.1997.

Jongsang Himal (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Lashar, Drohmo, Jongsang Peak), wyd.1994. **Zeszyt 2** (Langpo, Pathibara, Kirat Chuli, Nepal Peak, North Zemu Range), wyd.1995.

Kangchenjunga Himal (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Nepal Gap, Gimmigela Chuli, Sugarloaf, Taple Shikhar, Kangchenjunga), wyd.1987. **Zeszyt 2** (Kangchenjunga c.d., Kangbachen, Ramthang, Anidesh Chuli, Merrra), wyd.1988. **Zeszyt 3** (Kumbhakarna, Khabur, Tso Kang, Boktoh, Mirgin La), wyd.1988.

Siniolchu Himal (w jęz.polskim): (Simvu, Siniolchu, Lama Anden), wyd.1996.

Singalila Range (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Kabru,Kabru Dome,Forked Peak,Gocha I.a), wyd.1995. **Zeszyt 2** (Pandim, Jopuno, Narsing, Tendong), wyd.1995. **Zeszyt 3** (Rathong Peak, Kokthang, Kangla Kang, Dcura Danda), wyd.1995.

Chorten Nyima Range (w jęz.polskim): (Lhonak Peaks, Chorten Nyima, Chomo Yumno), wyd.1998.

KARAKORUM:

Western Baltoro Mustagh (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (West Mustagh Pass, Paiju Group,Uli Biaho), wyd.1988. **Zeszyt 2** (Sarpö Laggio Pass,Trango Group), wyd.1989. **Zeszyt 3** (Lobsang Group, East Mustagh Pass, Mustagh Tower), wyd.1989. **Zeszyt 4** (Savoia Group, Chongtar Group), wyd.1989.

Northern Baltoro Mustagh (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (K2), wyd.1989. **Zeszyt 2** (Angel, Skyang Kangri, Durbin Group, Kharut Ridge), wyd.1989.

Eastern Baltoro Mustagh (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Broad Peak), wyd.1989. **Zeszyt 2** (Gasherbrum IV,V,VI, Nakpo Peaks), wyd.1990. **Zeszyt 3** (Gasherbrum III,II,I, Sia Kangri), wyd.1990.

ANDY:

Cordillera Huayhuash (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Paria,Ninashanca,Rondoy), wyd.1990. **Zeszyt 2** (Jirishanca,Jirishanca Chico,Cadna Queropalca,Yerupaja Chico), wyd.1991. **Zeszyt 3** (Yerupaja,Seria,Rosario,Rasac), wyd.1991. **Zeszyt 4** (Tsacra,Ancoancha,Raju Collota,Cadenas Occidentales), wyd.1991. **Zeszyt 5** (Siula, Sarapo, Jurau, Cad.Yalgoy,Trapecio), wyd.1992. **Zeszyt 6** (Puscanturpa, Cuyocraju, Rascacielo, Pariauccro, Yanacaico, Huachash), wyd.1992. Atlas map z indeksami, wyd.1993.

POLSKA:

Góra Zborów (w jęz.polskim): **Zeszyt 1** (Część zachodnia), wyd.1986. **Zeszyt 2** (Część wschodnia), wyd.1986.

Wkrótce!! Nanga Parbat Area (w jęz.polskim).

Proszę wszystkich o przysyłanie sprostowań, uzupełnień i uwag do powyższych przewodników. Proszę również o materiały do dalszych zeszytów tej serii.

J. Kielkowski, Potsdamer Str.45, 40599 Düsseldorf

SHISHA PANGMA MOUNTAINS

2

PRZEWODNIK ALPINISTYCZNY

Jan Kielkowski

SHISHA PANGMA MOUNTAINS

monografia alpinistyczna

Zeszyt 2.

**Pungpa Ri – Nyanang Ri – Molamenchin
Chang Ri – Siebu Ri – Kangbu Ri**

Wydrukowano w nakładzie 30 numerowanych egzemplarzy

Nr

JK 03

wszelkie prawa zastrzeżone

Düsseldorf 1999

SHISHA PANGMA SOUTH-EAST RANGE

(mapy 2, 4-5)

Południowa grań Shisha Pangmy skręca w dolnej części na pd.-wschód, tworząc pasmo długości około 11 km, oddzielające dolinę Nyanam Phu Glacier od bocznej doliny Gyira Chu (z Phola Tso i Phola Glacier). W grani tej znajdują się kolejno od północy: Pungpa La (7390), Pungpa Ri (7486), Shisha Pangma Lho La (6750), Nyanang Ri (7119), Peak 6171, Col 5918, Peak 6240, Peak 5835 i Chaggyau (5753). Całkiem w dole w przedłużeniu grani ciągnie się potężny, długi na 10 km wał morenowy, schodzący aż do wysokości około 4080 m u ujścia Gyira Chu do Phu Chu. Na obie strony odchodzą od grani boczne granie i zebra oddzielające dolinki z bocznymi lodowcami i jeziorami. Przejście całej grani może być interesującym celem alpinistycznym.

PUNGPA LA 7390

(mapa 4; rys. 2, 4, 22, 27-28)

Szeroka, firmowa przełęcz w południowej grani Shisha Pangmy, oddzielająca Shisha Pangmę od Pungpa Ri (7486). Na obie strony obrywają się z niej strome ściany.

WEJŚCIA: 1.wejście: 28.V.1982 R. Baxter-Jones, A. MacIntyre, D. Scott (Exp.82/2), w zejściu z Shisha Pangmy. 2.w. X.1987 L. Hughes, S. Venables (Exp.87/1), trawersem granią od Shisha Pangma Lho La. 3.w. 20.X.1989 F. Bence, V. Groselj (Exp.89/1)

18. Wprost pd.-zachodnią ścianą. (rys. 22-23, 28). W stromym śniegu i firnie. Szczegóły nie znane.

W połączeniu z drogą nr 9 używana jest jako droga zejściowa z Shisha Pangmy na jej południową stronę.

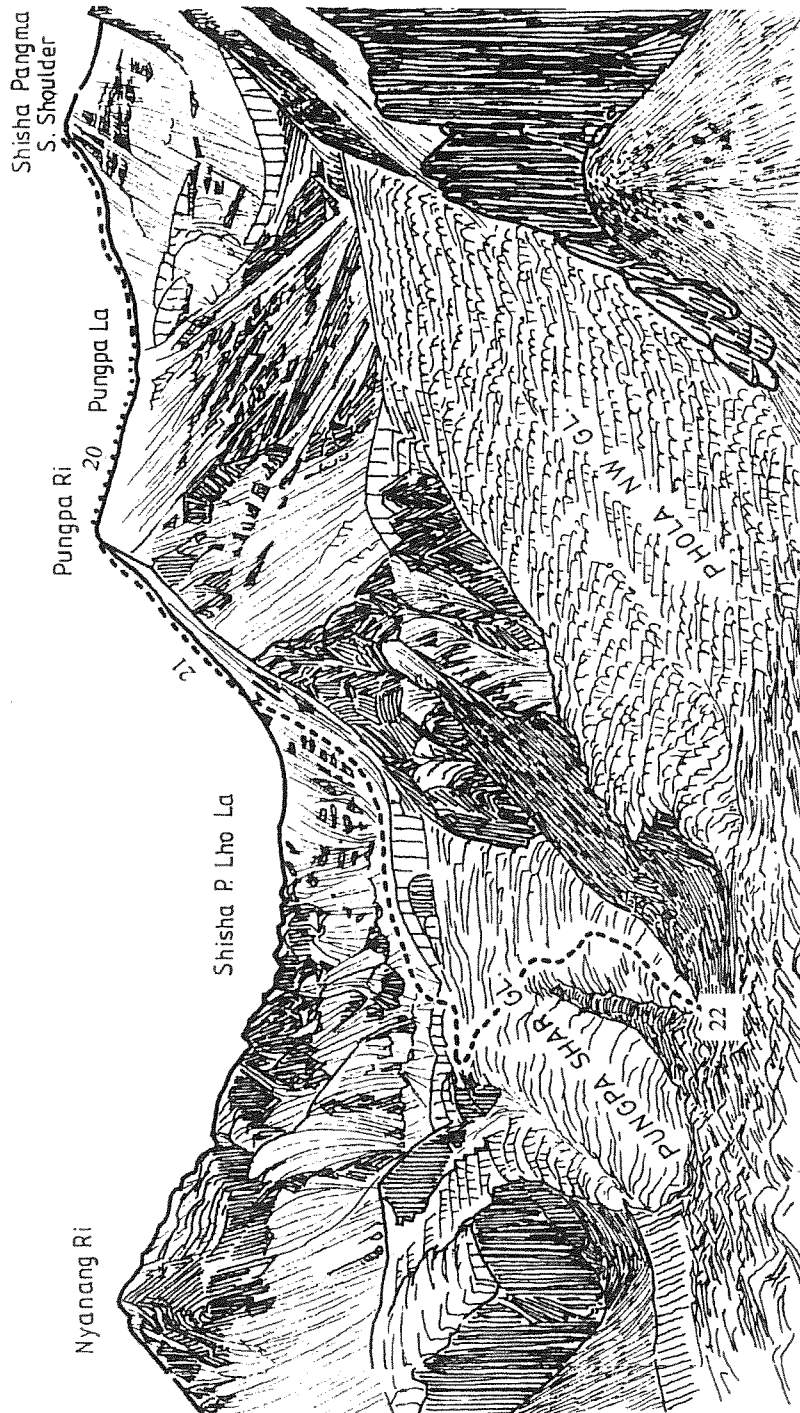
PRZEJŚCIA: 1.przejście: 18-20.X.1989 F. Bence, V. Groselj (Exp.89/1).

19. Pd pd.-zachodu – ukosem przez prawą część pd.-zachodniej ścian. y Shisha Pangma. (rys. 22-26, 28). W stromym śniegu (45-50°).

W połączeniu z drogą nr 9 używana jest jako droga zejściowa ze Shisha Pangmy na jej południową stronę.

PRZEJŚCIA: W zejściu: 28.V.1982 R. Baxter-Jones, A. MacIntyre, D. Scott (Exp.82/2).

LITERATURA: „Berg” 1984, s.170-71 (fot. z drogą); Scott, D., *The British Xixabangma Expedition, 1982*. „Himalayan Journal” Vol.40/1982-83/s.29-32 (fot. z drogą).

Rys.27. Nyanang Ri i Pungpa Ri od pn.-wschodu.

PEAK 6030

(mapa 4, rys. 4, 33)

Niewybitna kulminacja w grzbiecie odchodzącym na pd.-zachód od podstawy pd.-zachodniej flanki Pungpa La, od której oddziela ją wcięcie Col 5900. Grzbiet ten – w górnej części skalisty, w dolnej morenowy – ogranicza od pn.-zachodu boczny lodowiec Pungpa Lho Glacier. Przez Col 5900 przechodzą w 1982, 1989 i w późniejszych latach w drodze pod pd.-zachodnią ścianę Shisha Pangmy. Wejścia na szczyt nie są znane.

PUNGPA RI 7486

(mapa 4, rys. 2-4, 22, 27-28)

Pungpa Ri (Pungma Ri) to wybitna kulminacja stanowiąca pd.-wschodni bastion masywu Shisha Pangmy. Nazwę Pungpa Ri zanotował na swej mapie P. Aufschneiter w 1950 r. Szczyt bywa także określany nazwą South-East Shoulder of Shisha Pangma; jest też podawany z wysokościami: 7445 lub 7444. Od Shisha Pangmy oddziela go siodło Pungpa La (7390), a od Nyanang Ri (7119) na pd.-wschodzie Shisha Pangma Lho La (6750). Na wschód spada ze szczytu krótka boczna grań, która oddziela górne ramię lodowca Phola Glacier od jego dopływu Pungpa Shar Glacier. Inna boczna grań odchodzi od podstawy flanki Pungpa Ri na pd.-zachód, oddzielając boczne lodowce: Pungpa Lho Glacier od Nyanang Ri Glacier.

WEJŚCIA: 1. wejście: 19.V.1982 R. Baxter-Jones, A. MacIntyre, D. Scott (Exp.82/1). 2.w. 25.X.1987 L. Hughes, S. Venables (Exp.87/1). 3.w. 28.X.1987 J. Vlasto, N. Williams (Exp.87/1).

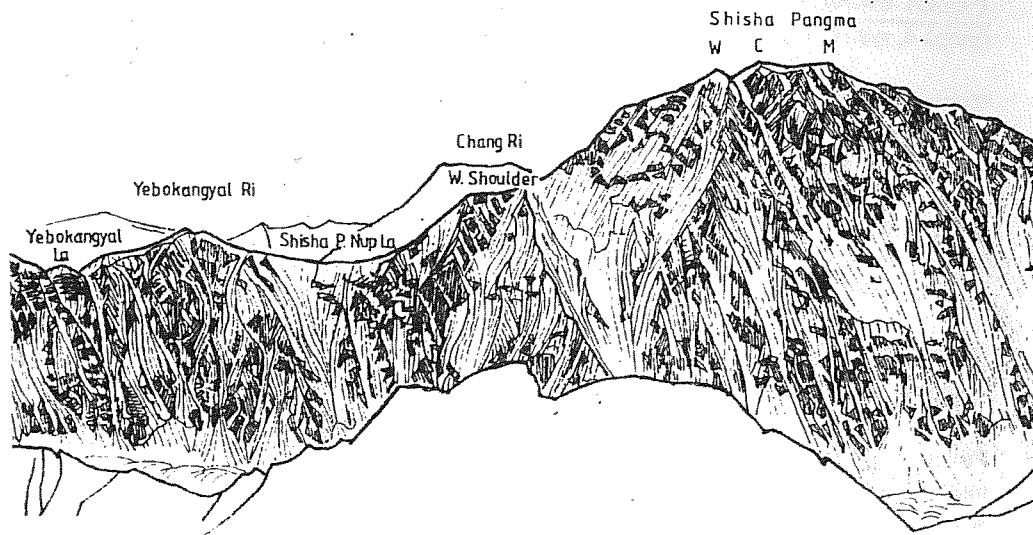
20. Z Pungpa La – północną granią na szczyt. (rys. 22, 27). Zapewne nietrudno po firmie, szczególnie nie znane.

PRZEJŚCIA: 1.przejście: 25.X.1987 L. Hughes, S. Venables (Exp.87/1). 2.p. 28.X.1987 J. Vlasto, N. Williams (Exp.87/1).

21. Z Shisha Pangma Lho La – południową granią na szczyt. (rys. 22, 27). Trudno (IV).

Grań ta, długości około 2 km i deniwelacji 736 m, jest w przeważającej części firnowa. PRZEJŚCIA: 1.przejście: 18-19.V.1982 R. Baxter-Jones, A. MacIntyre, D. Scott (Exp.82/1). 2.p. 25.X.1987 L. Hughes, S. Venables (Exp.87/1). 3.p. 28.X.1987 J. Vlasto, N. Williams (Exp.87/1).

LITERATURA: Day, M. W. H., *British Xixabangma Expedition, 1987*. „Himalayan Journal” Vol.44/1986-87, s.24-31 (fot. z droga). • Hughes, L., *Xixabangma 1987 - Expedition Jade Venture*. „Alpine Journal” Vol.93/1988/89, s.63-70 (mapa, fot. z droga). • Scott, D., *The British Xixabangma Expedition, 1982*. „Himalayan Journal” Vol.40/1982-83, s.29-32 (foto.z droga). • „Taternik” 1983/Nr 2, s.57 (fot. z droga). • Venables, S., *Pungpa Ri Second Ascent and Shisha Pangma Attempt*. „American Alpine Journal” 1988/s.282-83 (fot. z droga).

Rys.28. Masyw Shisha Pangmy od pd.-zachodu.

P.6020 i P.5745

(mapa 4, rys. 4, 33)

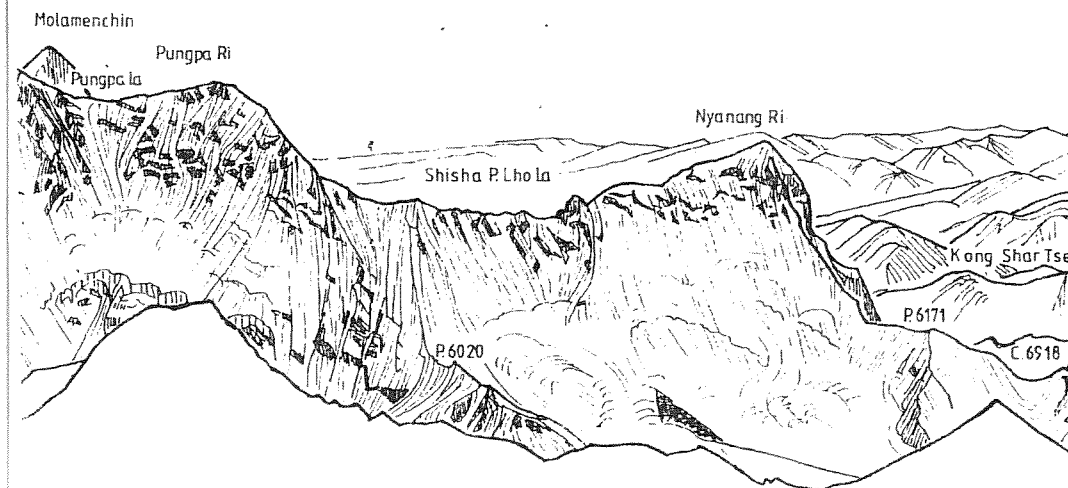
Niewybitne kulminacje w bocznej grani odchodzącej od podstawy flanki Pungpa Ri na pd.-zachód. Grań ta – w najwyższej części skalista – przechodzi niżej w szeroki wał morenowy, oddzielający boczne lodowce: Pungpa Lho Glacier od Nyanang Ri Glacier. Przez grzbiet ten przechodzono w poprzek w 1982, 1989 i w późniejszych latach po drodze pod pd.-zachodnią ścianę Shisha Pangmy. Wejścia na kulminacje grani nie są znane.

SHISHA PANGMA LHO LA 6750

(mapa 4, rys. 2, 4, 22, 27-29, 32-33)

Szerokie siodło oddzielające Pungpa Ri (7486) na północy od Nyanang Ri (7119) na południu. Na obie strony obrywa się stromymi flankami.

WEJŚCIA: 1. wejście: 18.V.1982 R. Baxter-Jones, A. MacIntyre, D. Scott (Exp.82/1). 2.w. 24.X.1987 L. Hughes, S. Venables (Exp.87/1). 3.w. 27.X.1987 J. Vlasto, N. Williams (Exp.87/1).

22. Od wschodu – przez Pungpa Shar Glacier i wschodnią ścianę. (rys. 27).

Trudno, głównie w stromym furnie.

PRZEJŚCIA: 1.przejście: 24.X.1987 L. Hughes, S. Venables (Exp.87/1). 2.p. 27.X.1987 J. Vlasto, N. Williams (Exp.87/1).

LITERATURA: Day, M. W. H., *British Xixabangma Expedition, 1987*. „Himalayan Journal” Vol.44/1986-87, s.24-31 (fot. z drogi). • Hughes, L., *Xixabangma 1987 - Expedition Jade Venture*. „Alpine Journal” Vol.93/1988/89, s.63-70 (mapa, fot. z drogi). • Venables, S., *Pungpa Ri Second Ascent and Shisha Pangma Attempt*. „American Alpine Journal” 1988/s.282-83 (fot. z drogi).

DROGA 23. Z Nyanang Glacier – lewą częścią pd.-zachodniej flanki. na przełęcz.

(rys. 22, 28). W stromym firnie i śniegu (45°).

Kuluarem (45°) wprost w górę na przełęcz.

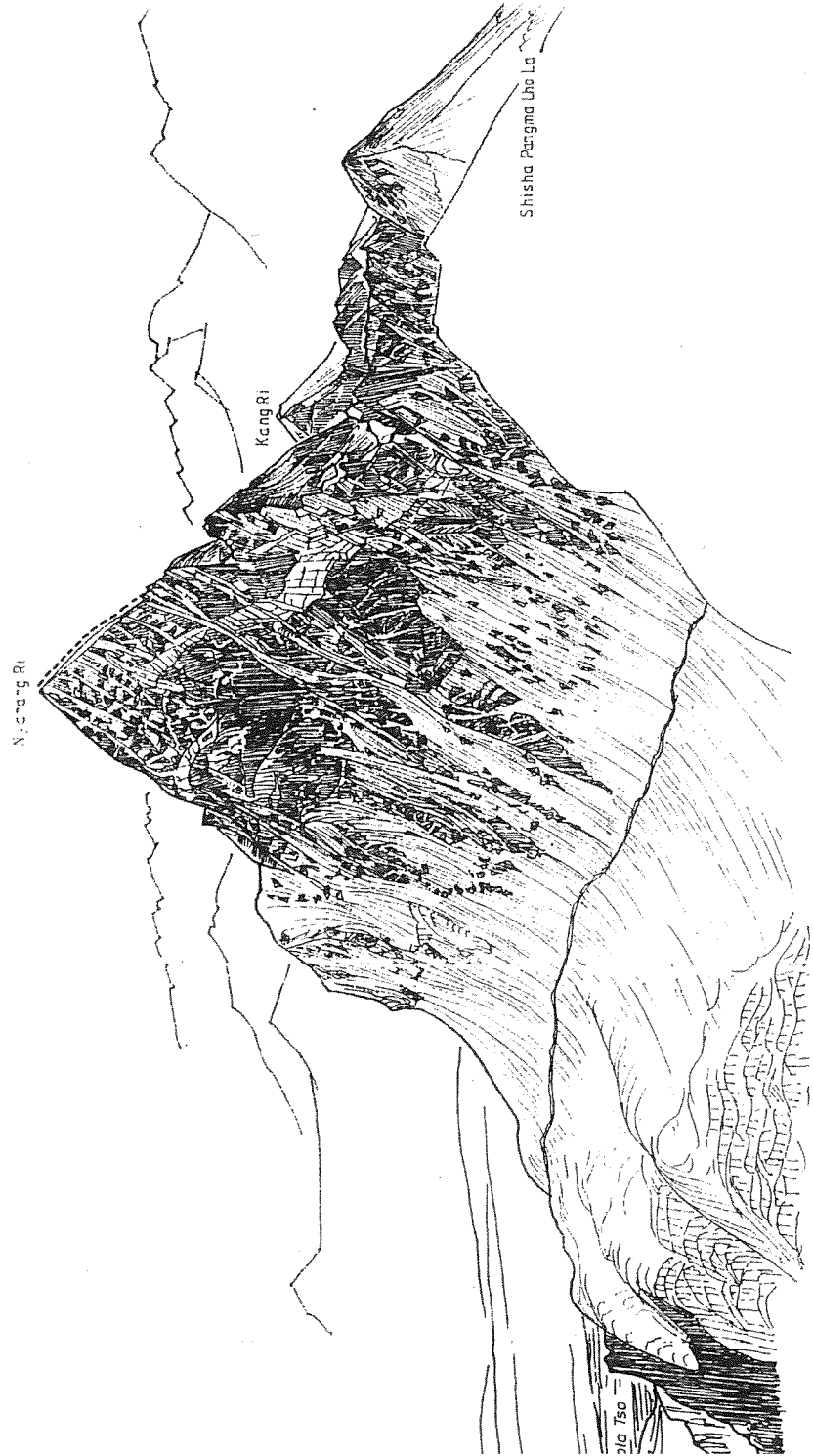
PRZEJŚCIA: 1.przejście: 17-18.V.1982 R. Baxter-Jones, A. MacIntyre, D. Scott (Exp.82/1).

LITERATURA: Scott, D., *The British Xixabangma Expedition, 1982*. „Himalayan Journal” Vol.40/1982-83, s.29-32 (foto.z drogi). • „Taternik” 1983/Nr 2, s.57 (fot. z drogi).

NYANANG RI (Nanfeng Peak) 7119

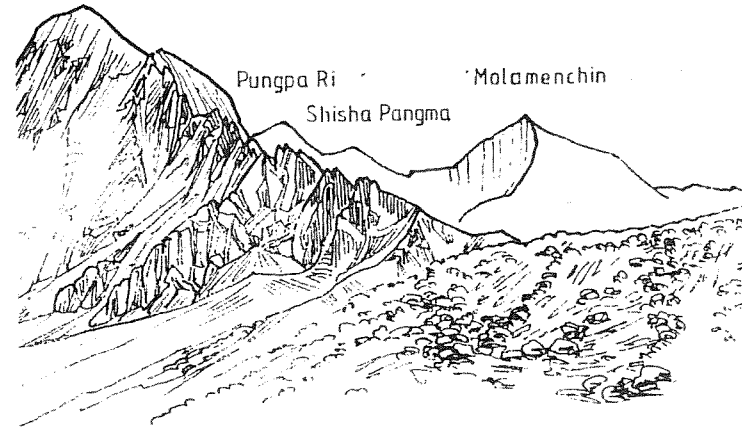
(mapa 4, rys. 2-4, 27-33)

Nyanang Ri (Nyang Ri) to wybitny szczyt w pd.-wschodniej grani masywu Shisha Pangmy. Chińczycy nazywają go Nanfeng Peak, czyli Południowy Szczyt Szczyt

Rys.29. Nyanang Ri od pn.-zachodu.

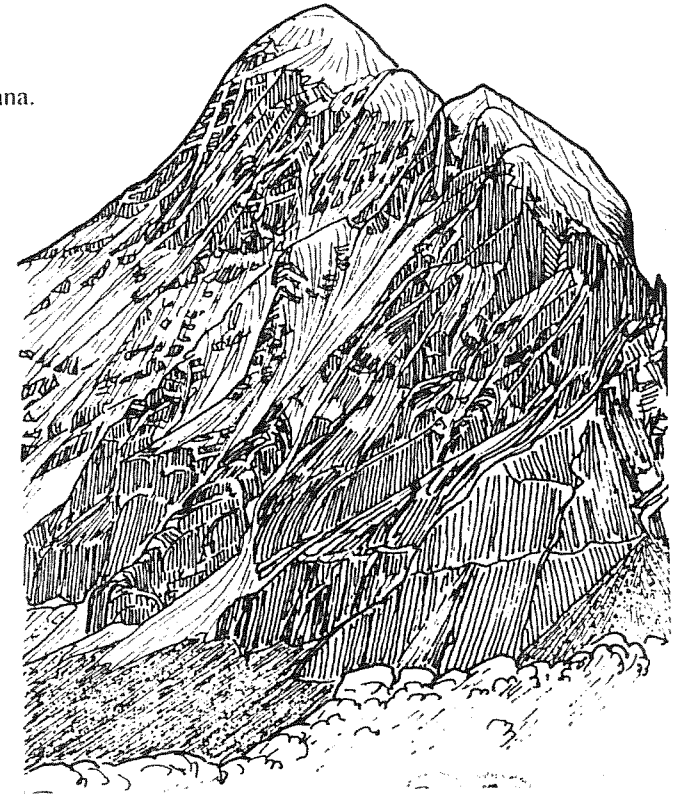
Nyanang Ri

Rys.30. Nyanang Ri od pd.-wschodu.

Nyanang Ri

Rys.31. Nyanang Ri
pd.-wschodnia ściana.

(masywu Shisha Pangmy); bywa też podawany z wysokościami: 7071, 7070 lub 7010. Od Pungpa Ri (7486) na pn.-zachodzie oddziela go siodło Shisha Pangma Lho La (6750). Na wschód spada z niego wybitne boczne żebro, które schodzi aż do samego jeziora Phola Tso (5100). Żebro to ogranicza od południa boczny lodowiec Pungpa Shar Glacier. Spod pd.-zachodniej ściany góry spływa boczny lodowiec Nyanang Ri Glacier.

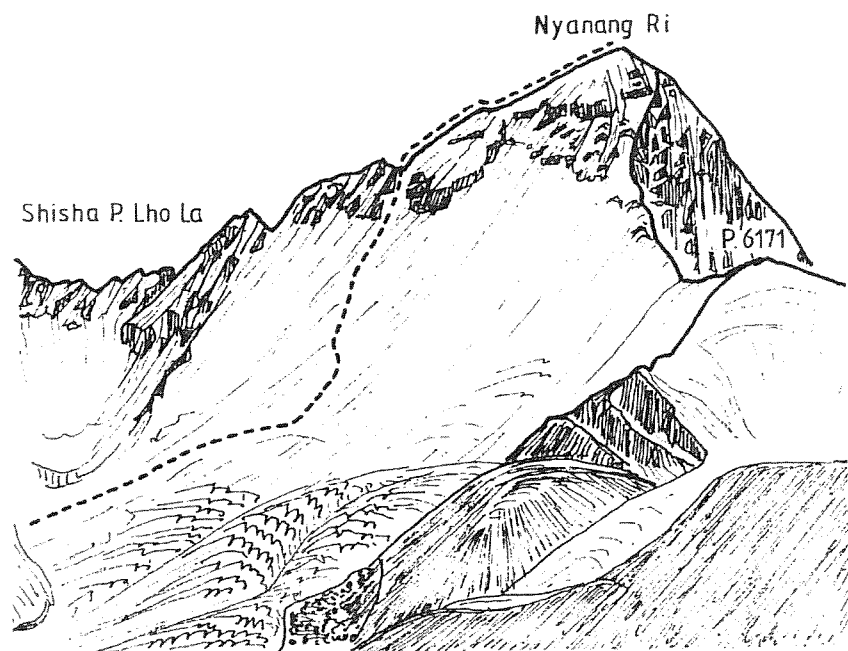
WEJŚCIA: Próba: 7.V.1982 R. Baxter-Jones, A. MacIntyre, D. Scott (Exp.82/2) do blisko wierzchołka. I.wejście: 12.X.1989 S. Belak, F. Bence, P. Kozjek, A. Stremfelj (Exp.89/1).

24. Południową granią na szczyt. (rys. 28, 32). Szczegóły nie znane. 2 biwaki.

PRZEJŚCIA: I.przejście: 4-7.V.1982 R. Baxter-Jones, A. MacIntyre, D. Scott (Exp.82/2), z wyjściem na grani wschodnią, bez wejścia na wierzchołek.

25. Zachodnią ścianą i pn.-zachodnią granią. (rys. 28, 32). Tylko 150 m do wys. 7000 trudnych, reszta po śniegu i firmie; 3 dni.

Ścianą do ostatniej wybitnej przelączki (6850) w pn.-zachodniej grani, schodzącej do

Rys.32. Nyanang Ri – pd.-zachodnia ściana.

Shisha Pangma Lho La i granią w prawo w górę na szczyt. Pierwszy biwak (6200) na szczycie skalnej wyspy, drugi – na 6850 m.

PRZEJŚCIA: I.przejście: 10-12.X.1989 S. Belak, F. Bence, P. Kozjek, A. Stremfelj (Exp.89/1).

LITERATURA: Stremfelj, A., *The „Sloveners Buttress” on Shisha Pangma*. „Himalayan Journal” Vol.46/1988-89. s.159-60 (fot. z droga).

P.6171

(mapa 4, rys. 4, 28, 32-33)

Mało wybitna kulminacja w południowej grani Nyanang Ri. Wejścia na nią nie są znane.

COL 5918

(mapa 4, rys. 4, 28, 33)

Przelęcz w południowej grani Nyanang Ri., pomiędzy P.6171 a Kang Ri. Wejścia na nią nie są znane.

KANG RI 6240

(mapa 4, rys. 4, 29, 33)

Dwuwierzchołkowy lodowy szczyt w południowej grani Nyanang Ri. Nazwę Kang Ri nadali zdobywcy w 1983. Brytyjczycy w 1982 r. nazwali go Ice Tooth. (6200). Od masywu Nyanang Ri (7119) oddziela go Col 5918.

Wyższym wierzchołkiem jest pd.-wschodni (6240). Wierzchołek pn.-zachodni jest wysoki na 6099 m. Między nimi znajduje się Col 5980.

WEJŚCIA: Próba: V.1982 N. Prescott (Exp.82/2). I.wejście: 28.X.1983 T. Skarja, A. Stremfelj (Exp.83/3).

26. Północną ścianą. Szczegóły nie znane.

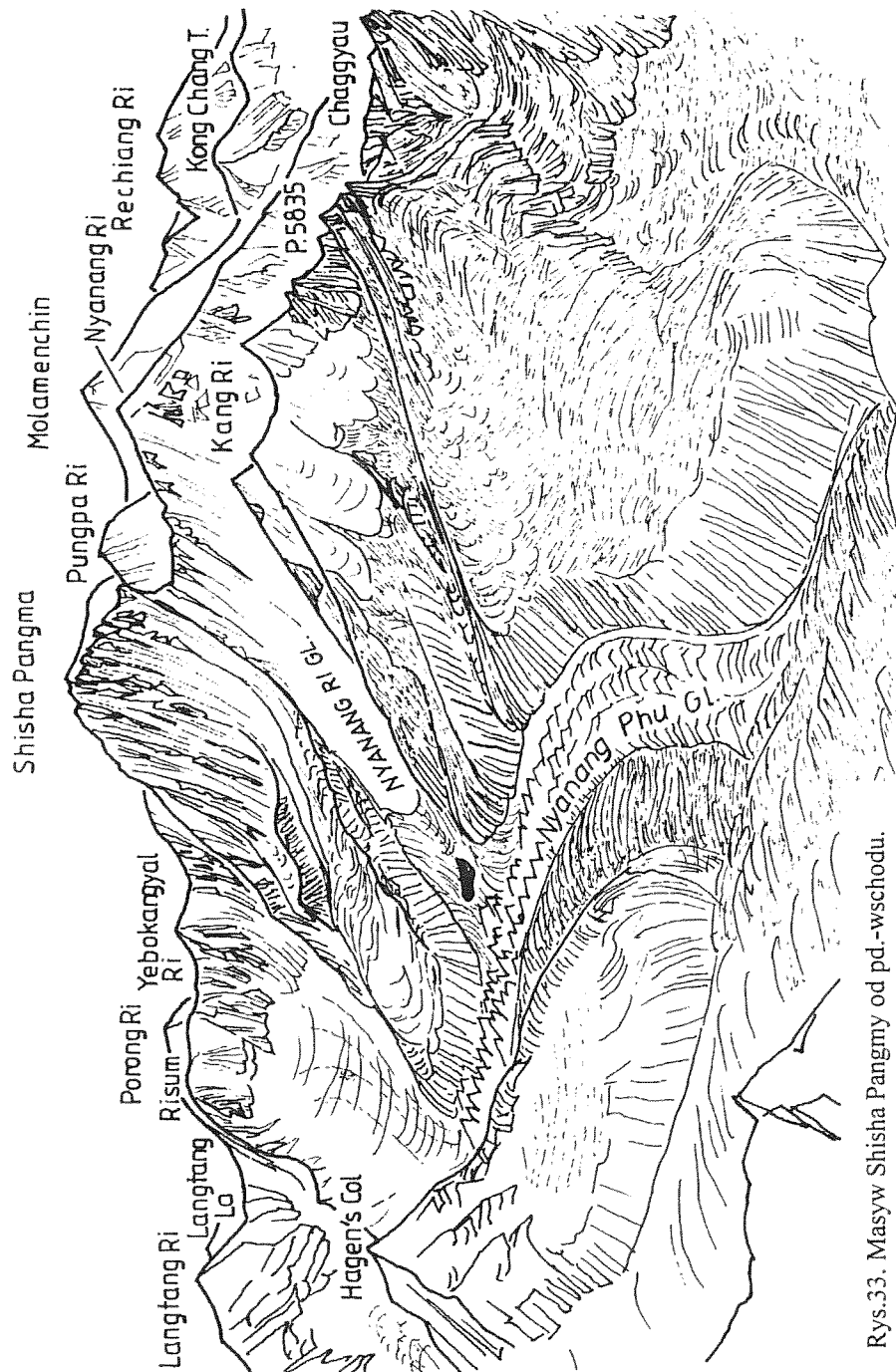
PRZEJŚCIA: Próba: V.1982 N. Prescott (Exp.82/2).

Trasa pierwszego wejścia nie jest znana.

P.5835

(mapa 4; rys. 4, 33)

Skalisty szczyt w południowej grani Nyanang Ri. Wejścia na szczyt nie są znane.

Rys.33. Masyw Shisha Pangmy od pd.-wschodu.

CHAGGYAU 5753

(mapa 4; rys. 4, 33)

Chaggyau 5753 (5764) to kilkuwierzchołkowy, skalisty masyw w zakończeniu południowej grani Nyanang Ri. Wejścia na wierzchołki masywu nie są znane.

SHISHA PANGMA SHAR LA 7260

(mapa 4, rys. 1, 3, 7, 17, 34-35, 38-39)

jest szerokim, firnowym siodłem we wschodniej grani masywu Shisha Pangmy. Oddziela ono Shisha Pangmę od szczytowej piramidy Molamenchina (7703). Na obie strony przełęcz obrywa się stromymi flankami. Od północnej grani Shisha Pangmy poprzez siodło przełęcz po piramidę Molamenchina ciągnie się duże firnowe plateau Phola Firn Field, popodrywane od północy wielkimi barierami seraków. Najłatwiejsze dojście do przełęcz prowadzi od wschodu, z Yebokangyal Glacier trawersem przez Phola Firn Field.

WEJŚCIA: 1. i kolejne następne wejścia: V.1981 Nowozelandczycy (Exp.81/1).

27. Od pn.-zachodu – przez Yebokangyal Glacier i Phola Firn Field na przełęcz. (rys. 10-11, 16-18, 34-35, 38). Nietrudno po śniegu i firnie.

Aż do wysokości około 7300 m na północnej grani Shisha Pangmy droga biegnie razem z normalną drogą na Shisha Pangmę. Następnie prowadzi długim poziomym trawersem przez Phola Firn Field na wschód na szerokie siodło przełęczy.

PRZEJŚCIA: 1. i kolejne następne przejścia: V.1981 Nowozelandczycy (Exp.81/1).

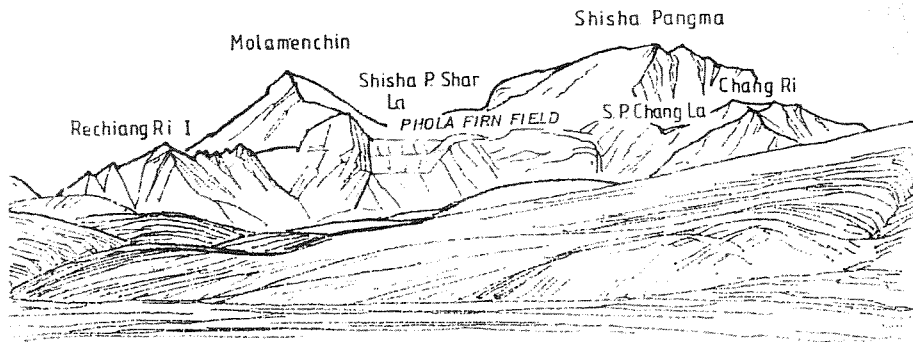
LITERATURA: Anderson, W., *To the Untouched Mountain*. Wellington 1983 (opis, mapa z trasą, fot.).

SHISHA PANGMA EAST RANGE

(mapy 2, 4-5)

Wschodnia grań Shisha Pangmy, która schodzi w kierunku Molamenchina, przechodzi dalej w długie boczne pasmo, ciągnące się początkowo na wschód, a następnie na pd.-wschód aż do ujścia doliny Phu Chu do doliny Po Chu. Jego długość wynosi około 32 km. Oddziela ono zlewnię Pho Chu na południu od zlewni Cho Chu, Tsong Chu i Tsangli Chu. Od grani tej odgałęziają się na obie strony wybitne boczne granie, oddzielające boczne doliny. W głównej grani pasma znajdują się następujące wybitniejsze szczyty i przełęcze: Molamenchin (7703), Kong Chang Tse (6217), Kong Chang La (5240), Kong Shar Tse (5960), Karijo Tse (5800), Karijo Nup La (5300) i Lugoachim Tse (5650).

Trawersowania niższych odcinków grani mogą być nietrudną, lecz efektowną eskapadą alpinistyczno-trekkingową.

Rys.34. Masyw Shisha Pangmy od pn.-wschodu.

MOLAMENCHIN (Phola Gangchen) 7703

(mapa 4, rys. 1-4, 7, 33-35, 38-39)

Molamenchin (Molameqin, Molameqing, Molamenquin, Mount Molhamongjim, Molhamongjim) to wybitny zwornikowy szczyt, drugi najwyższy w całym masywie Shisha Pangmy. Często nazywany jest Phola Gangchen (Phola Gangchhen), Shisha Pangma II lub Shisha Pangma East. Bywa też podawany z wysokościami: 7703, 7702, 7661, 7611.

Od Shisha Pangmy oddziela go szerokie siodło Shisha Pangma Shar La (7260). Na wschód biegnie ze szczytu grań, stanowiąca Shisha Pangma East Range, zaś na pn.-wschód odchodzi inna boczna grań, która oddziela dolinę Shisha Pangma Glacier (Sibupu Gl.) na północy od Rechiang Glacier na południu. Na pd.-wschód spada ze szczytu potężne skaliste żebro, które rozdziela górne ramiona Phola Glacier.

WEJŚCIA: **1.wejście:** 14.V.1981 B. Farmer, R. Price (Exp.81/1). **2.w.** 16.V.1981 W. Anderson, R. McLeod (Exp.81/1). **3.w.** 20.V.1981 P. Chapman, A. Charlton, B. Clark, G. Gabites (Exp.81/1).

28. Od Shisha Pangma Shar La – zachodnią flanką na szczyt. (rys. 38). Niezbyt trudno po firnie i skałach.

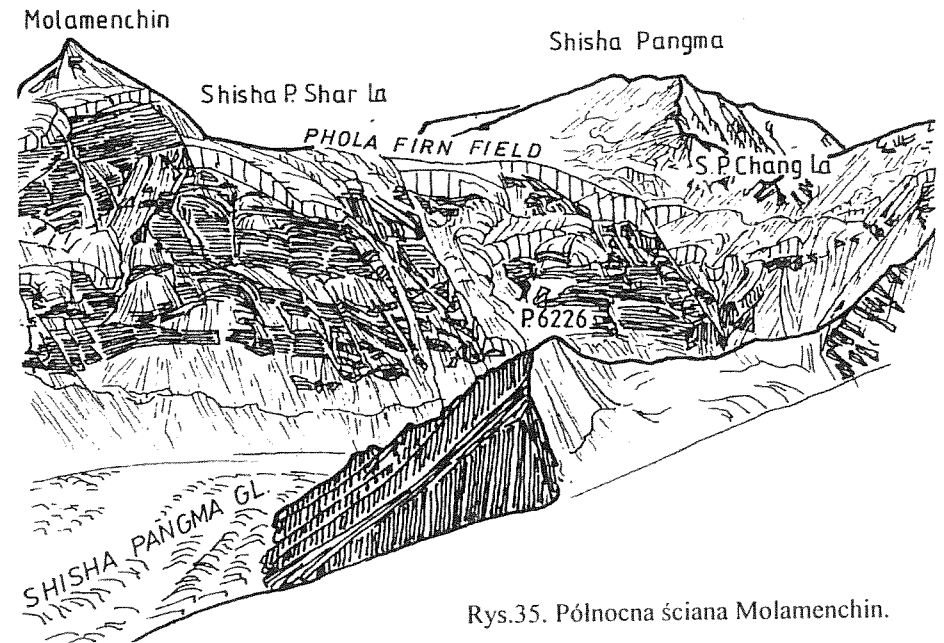
PRZEJŚCIA: **1.przejście:** 14.V.1981 B.Farmer, R.Price (Exp.81/1). **2.p.** 16.V.1981 W.Anderson, R.McLeod (Exp.81/1). **3.p.** 20.V.1981 P.Chapman, A.T.Charlton, B.Clark, G.Gabites (Exp.81/1).

LITERATURA: Anderson, W., *To the Untouched Mountain*. Wellington 1983 (opis, mapa z trasą, fot.).

COL 6020

(mapa 4; rys. 3-4, 33, 36)

Przełęcz we wschodniej grani Molamenchina, oddzielająca ten szczyt od sąsiedniego Kong Chang Tse I (6217). Wejścia na przełęcz nie są znane.

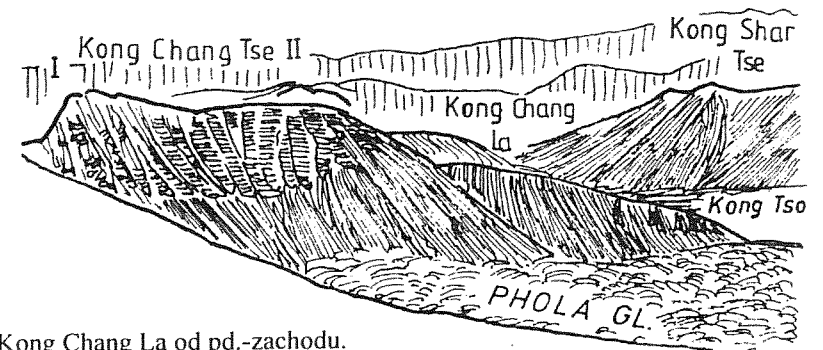

Rys.35. Północna ściana Molamenchin.

KONG CHANG TSE 6217

(mapy 4-5, rys.3-4, 33, 36)

Szeroki masyw stanowiący odcinek grani pomiędzy Molamenchinem a Kong Chang La (5240) i zamykający od północy basen jeziora Kong Tso. W grani masywu znajdują się kolejno od zachodu: Kong Chang Tse I (6217), Col 5740, Kong Chang Tse II 5909 (5900), Col 5660 i Kong Chang Tse III 5733 (5750).

Rys.36. Kong Chang La od pd.-zachodu.

Wejścia na wierzchołki:

KONG CHANG TSE II: 1.wejście: 1987 B. Davidson (Exp.87/8). 2.w. 1987 L. Griffin (Exp.87/8).
KONG CHANG TSE III: 1.wejście: 1987 B. Davidson (Exp.87/8). 2.w. 1987 L. Griffin (Exp.87/8).

29. Od południa na Kong Chang II i III. (rys.33). Zapewne niezbyt trudno, szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: 1.przejście: 1987 B. Davidson (Exp.87/8). 2.p. 1987 L. Griffin (Exp.87/8).

KONG CHANG LA 5240

(mapa 5; rys. 4, 36, 38)

Szeroka przełęcz oddzielająca masyw Kong Chang Tse (6217) od masywu Kong Shar Tse (5960). Zapewne prowadzi przez nią łatwe przejście z basenu Kong Tso na południu do doliny Rechiang na północy.

Niewątpliwie odwiedzana przez tubylców i zapewne chińskich topografów w 1964 r. Być może byli na niej w 1997 r. Brytyjczycy (Exp.87/8), ale nie znane są żadne informacje o wejściach na przełęcz.

KONG SHAR TSE 5960

(mapa 5, rys. 36-39)

Dwuwierzchołkowy zwornikowy masyw po wschodniej stronie jeziora Kong Tso. Ograniczają go przełęcze: Kong Chang La (5240), Tsong La (5300) i Col 5700. W jego szczytowej grani, która biegnie z północy na południe, znajdują się kolejno od północy następujące kulminacje i wcięcia: P.5620, Col 5580, Kong Shar Tse II (5800), Col 5700 i Kong Shar Tse I (5960).

Na trzy kulminacje masywu weszli w 1987 r. Brytyjczycy:

P.5850 (Kong Shar Tse I?): 1987 R. Durran, L. Griffin, Chung Kin Man (Exp.87/8).
P.5625 (P.5620?) i P.5800 (Kong Shar Tse II?): 1987 L. Griffin (Exp.87/8).

P.drogi wejść nie są znane, zapewne od strony jeziora Kong Tso.

KONG LHO LA 5300

(mapa 5)

Szeroka przełęcz oddzielająca masyw Kong Shar Tse (5960) od grani Gyira Tse (5711). Zapewne prowadzi przez nią łatwe przejście z basenu Kong Tso na północy do doliny Lugochim Chu na południu.

Niewątpliwie odwiedzana przez tubylców i zapewne chińskich topografów w 1964 r. Być może byli na niej w 1997 r. Brytyjczycy (Exp.87/8). Informacje o wejściach na przełęcz nie są znane.

GYIRA TSE RIDGE 5711

(mapa 5; rys. 4, 38)

Skalista grań ograniczająca od wschodu dolinę Gyira Phu. Od masywu Kong Shar Tse (5960) na pn.-wschodzie oddziela ją szerokie siodło Kong Lho La (5300), a na południu schodzi do doliny Gyira Chu. Długość całej grani wynosi około 10 km. Znajdują się w niej kolejno od północy następujące kulminacje i wcięcia: P.5514, P.5580 (5603), Col 5540, Gyira Tse I 5711, Col 5500, Gyira Tse II 5692, Col 5380, Gyira Tse III 5680, Col 5460, P.5529, Col 5420, Gyira Tse IV 5555 (5523), Col 5480 i Gyira Tse V 5550.

Wejścia na wierzchołki grani nie są znane.

COL 5700

(mapa 5, rys. 37-38)

Przełęcz oddzielająca masyw Kong Shar Tse (5960) na północy od masywu Karijo Tse (5800) na południu. Wejścia na przełęcz nie są znane.

KARIJO TSE 5800

(mapa 5, rys. 37-38)

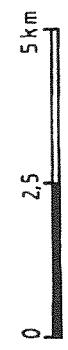
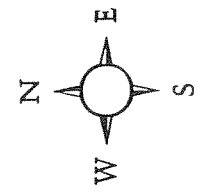
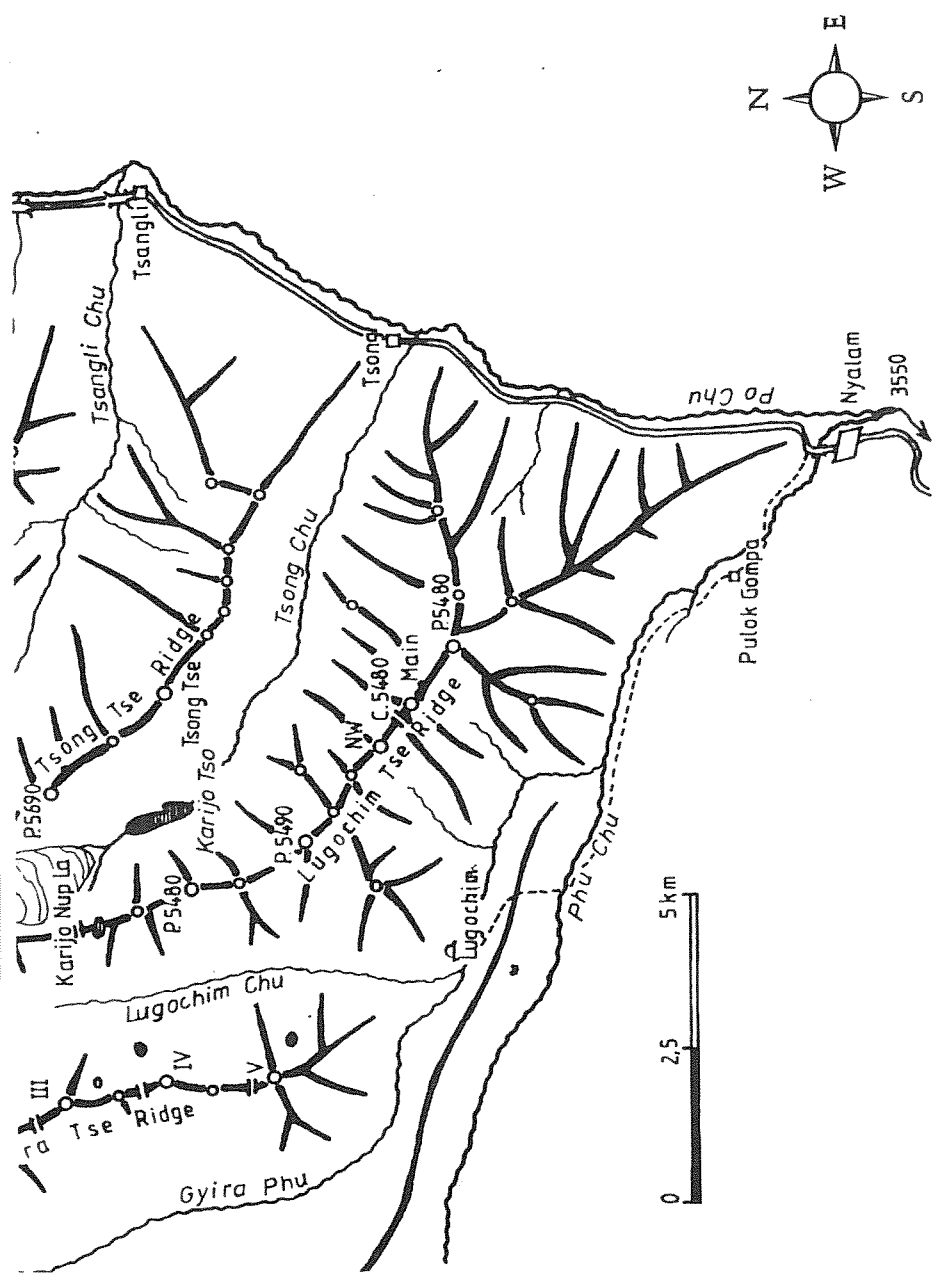
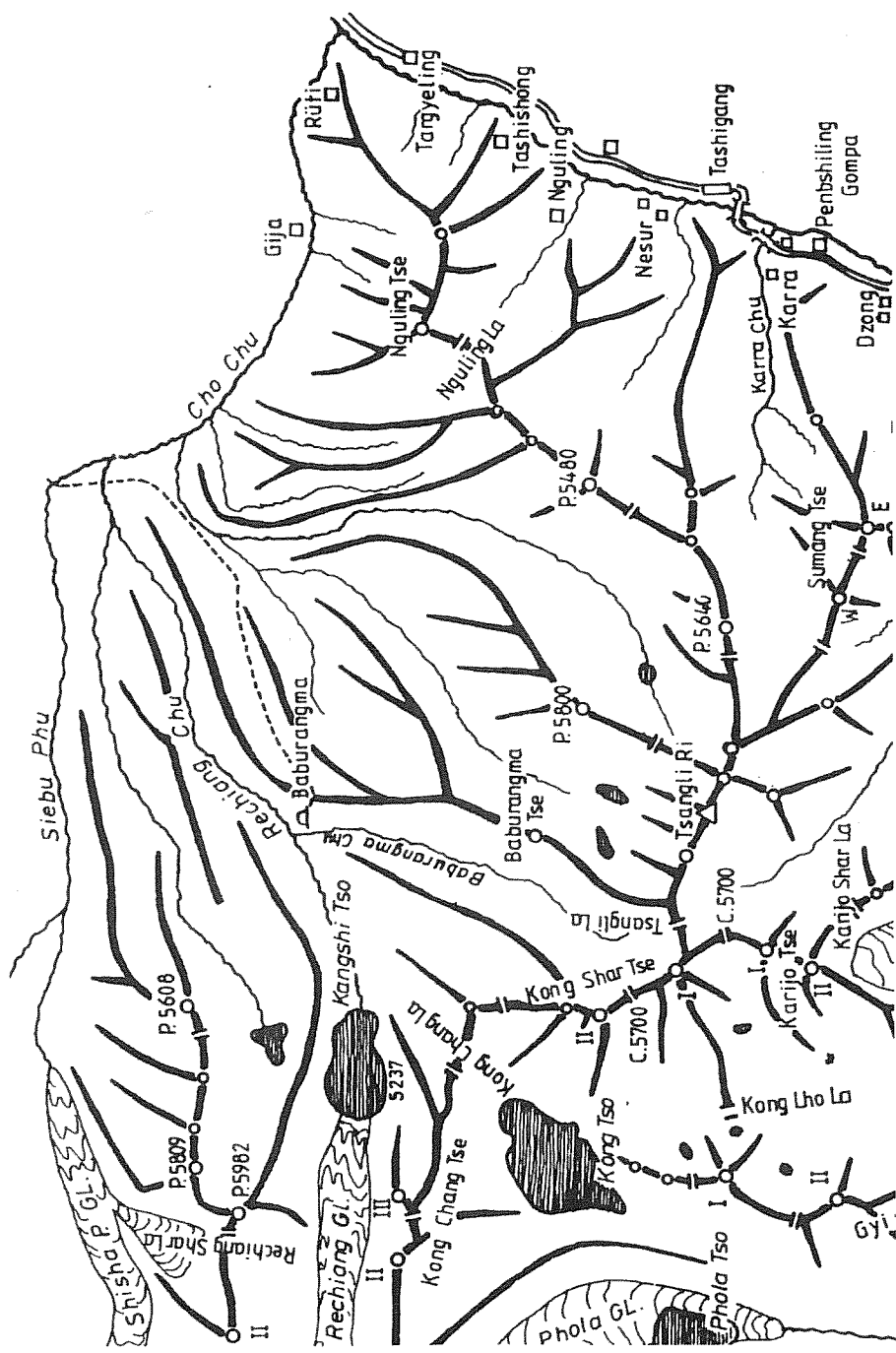
Dwuwierzchołkowy zwornikowy masyw pomiędzy najwyższymi piętrami dolin Lugochim Chu, Tsangli Chu i Tsong Chu, oddzielony od sąsiednich masywów przełęczami Col 5700, Karijo Shar La i Karijo Nup La (5300). W jego szczytowej grani znajdują się kolejno od północy: Karijo Tse I (5800), Col 5640 i Karijo Tse II (5700).

Wejścia na wierzchołki grani nie są znane.

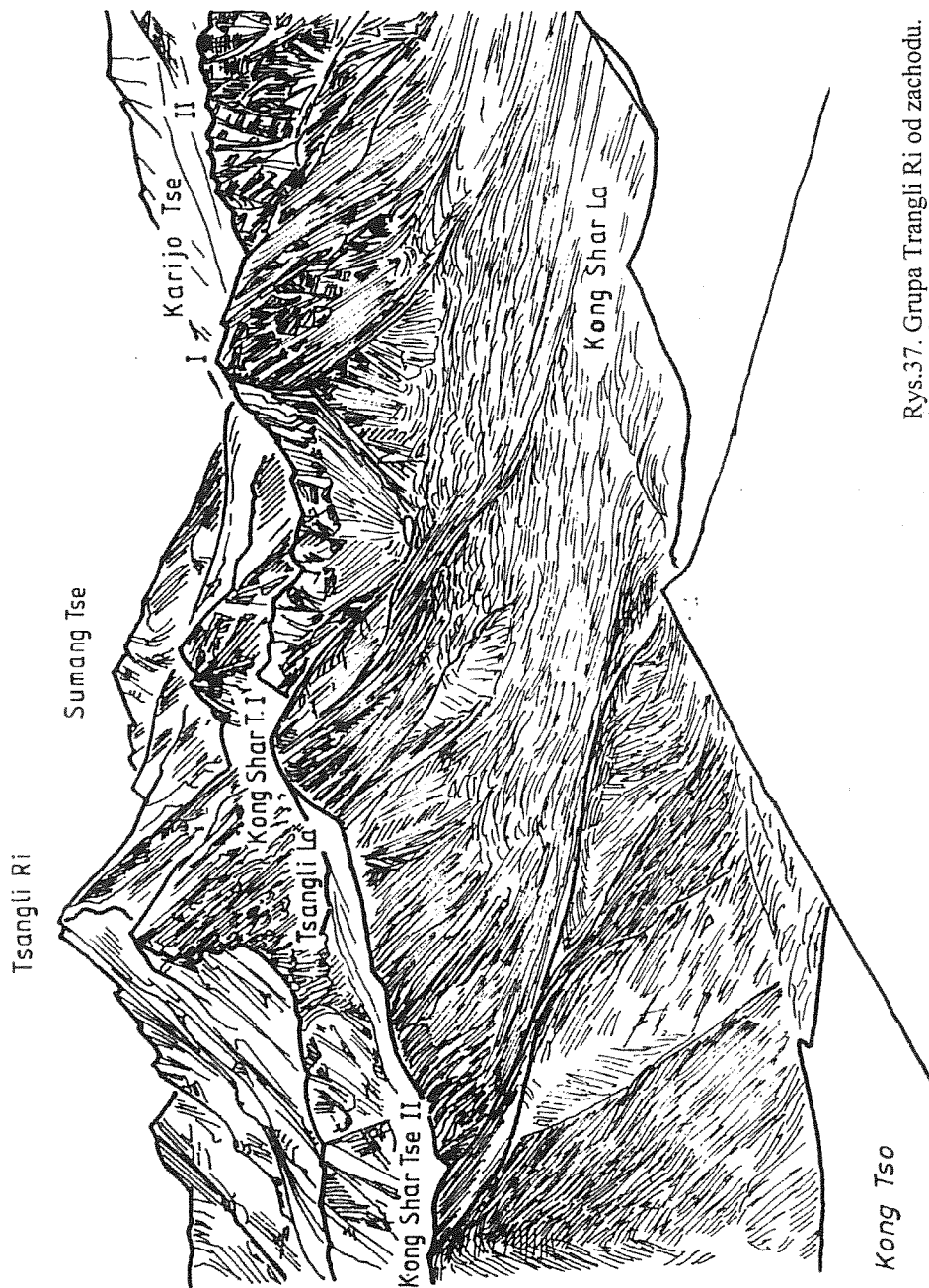
KARIJO NUP LA 5300

(mapa 5, rys. 38)

Szeroka przełęcz oddzielająca masyw Karijo Tse (5800) na północy od wierzchołków grani Lugochim Tse (5650) na południu. Zapewne prowadzi przez nią łatwe przejście

5. Pd.-wschodnia część Shisha Pangma Mountains

Rys.37. Grupa Trangli Ri od zachodu.

z doliny Tsong Chu do doliny Lugochim Chu i rejonu jeziora Kong Tso. W południowej części jej siodła znajduje się niewielkie jezioro. Przełęcz niewątpliwie odwiedzana przez tubylców i być może chińskich topografów w 1964 r., ale nie są znane żadne informacje o tych wejściach.

LUGOCHIM TSE RIDGE 5650

(mapa 5, rys. 38)

Grań Lugochim Tse (Lugoqim Tse) stanowi pd.-wschodnie zakończenie całego Shisha Pangma East Range. Oddziela ona dolinę Phu Chu z jej odnogą doliną Lugochim Chu na pd.-zachodzie od doliny Tsong Chu na pn.-wschodzie. Od masywu Karijo Tse (5800) na północy oddziela ją przełęcz Karijo Nup La (5300), a na pd.-wschodzie schodzi do ujścia Phu Chu do Po Chu. W grani tej znajdują się kolejno od północy następujące kulminacje i wcięcia: P.5480 (5680), Col 5320, P.5480, trzy wierzchołki ok. 5490 m, Lugochim Tse NW 5640, Col 5480, Lugochim Tse Main 5650 (5528), P.5480 (tutaj grań rozwidła się na dwa ramiona, schodzące na wschód i pd.-wschód. Całkowita długość grani – około 15 km.

Wejścia na wierzchołki nie są znane.

KARIJO SHAR LA 5480

(mapa 5, rys. 37-38)

Przełęcz oddzielająca masyw Karijo Tse (5800) od grani Tsong Tse (5697), ponad najwyższymi partiami dolin Tsangli Chu i Tsong Chu. Wejścia na nią nie są znane.

TSONG TSE RIDGE 5697

(mapa 5, rys. 38)

Skalista grań oddzielająca boczne doliny: Tsong Chu na południu od Tsangli Chu na północy. Od masywu Karijo Tse (5800) na pn.-wschodzie oddziela ją Karijo Shar La 5480, a na wschodzie schodzi do doliny Po Chu. Długość całej grani wynosi około 11 km. Znajdują się w niej kolejno od północy następujące kulminacje i wcięcia: P.5640, Col 5560, P.5690, Col 5480, Tsong Tse 5697 (5510). We wschodniej grani Tsong Tse wznoszą się liczne niższe kulminacje (5000-5400).

Wejścia na wierzchołki nie są znane.

TSANGLI LA 5800

(mapa 5, rys. 1, 37-38)

Przełęcz pomiędzy masywem Tsangli Ri (6132) na wschodzie a Kong Shar Tse (5960) na zachodzie. Wejścia na nią nie są znane.

BABURANGMA TSE 5630

(mapa 5, rys. 38)

Baburangma Tse 5630 (5680) wznosi się w bocznej północnej grani masywu Tsangli Ri; od którego oddziela go przełęcz Col 5560. Wejścia na szczyt nie są znane.

TSANGLI RI 6132

(mapa 5, rys. 37-38)

Wybitny, ostro skrzesany szczyt, najwyższy w całej wschodniej części rejonu. Od masywu Kong Shar Tse na zachodzie oddziela go przełęcz Tsangli La (5800). Na pd.- i pn.-wschód odchodzą z niego dwa długie ramiona, między które wcina się dolina Karra Chu. Dłuższe pn.-wschodnie ramię schodzi aż do ujścia Cho Chu do Po Chu. Dwie inne boczne granie odchodzą od masywu na północ (NNE) do doliny Cho Chu. Szczytowa grań Tsangli Ri kulminuje w czterech wierzchołkach (każdy ponad 6080 m), z których głównym jest drugi od zachodu 6132 (6257) m.

Próby wejść na wierzchołki masywu nie są znane.

PEAK 5800

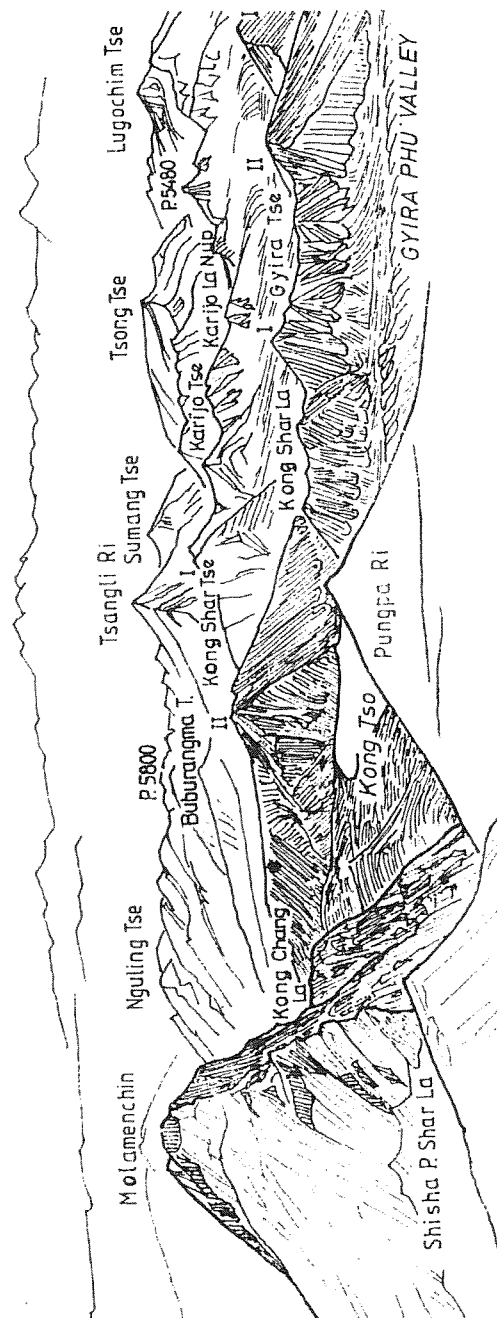
(mapa 5, rys. 38)

Peak 5800 (5758) wznosi się w grani NNE Tsangli Ri (6132), od którego oddzielony jest przez Col 5560. Wejścia na szczyty nie są znane.

SUMANG TSE 5480

(mapa 5, rys. 37-38)

Dwuwierzchołkowy szczyt w pd.-wschodniej grani Tsangli Ri (6132), pomiędzy doliną Tsangli Chu na południu i Karra Chu na północy. Wierzchołek zachodni ma około 5480 (5502) m wysokości, nieco niższy wschodni – 5453. Oddziela je Col 5320.

Rys.38. Rejon Trangli Ri od zachodu.

Próby wejść na wierzchołki masywu nie są znane.

PEAK 5640, PEAK 5480, PEAK 5400

(mapa 5, rys. 37-38)

Szczyty w pn.-wschodniej grani Tsangli Ri (6132), po pn.-zachodniej stronie doliny Karra Chu. Wejścia na te szczyty nie są znane.

NGULING LA 5160

(mapa 5, rys. 38)

Przełęcz w pn.-wschodniej grani Tsangli Ri (6132), bezpośrednio na pd.-zachód od Nguling Tse. Zapewne odwiedzana przez tubylców, informacje o wejściach nie są znane.

NGULING TSE 5371

(mapa 5, rys. 38)

Szczyty w zakończeniu pn.-wschodniej grani Tsangli Ri (6132), nad ujściem Cho Chu do Po Chu. Wejścia na szczyty nie są znane.

RECHIANG RIDGE 6891

(mapy 4-5)

Boczna grań odchodząca na pn.-wschód od Molamenchina (7703) i oddzielająca lodowce: Shisha Pangma Glacier od Rechiang Glacier. Znajdują się w niej kolejno od pd.-zachodu następujące kulminacje i wcięcia: Rechiang Ri I (6891), Rechiang Nup La (6433), Rechiang Ri II (6761), Rechiang Shar La(5725), Peak 5982, Col 5700, Peak 5806 i Peak 5608. Wejścia na szczyty nie są znane.

RECHIANG RI I 6891

(mapa 4; rys. 2, 3-4, 33-34, 39)

Lodowy szczyt w pn.-wschodniej grani Molamenchina (7703), z którym łączy go pozębiona grań. Od sąsiedniego Rechiang Ri II (6761) oddziela go głęboko wcięta Rechiang Nup La (6433). Wejścia na szczyt nie są znane.

RECHIANG NUP LA 6433

(mapa 4; rys. 2, 3-4, 33-34, 39)

Głęboko wcięta przełęcz oddzielająca Rechiang Ri I (6891) od Rechiang Ri II (6731). Wejścia na przełęcz nie są znane.

RECHIANG RI II 6731

(mapa 4; rys. 2, 3-4, 33-34, 39)

Wybitny, dwuwierzchołkowy szczyt w grani pomiędzy lodowcami Shisha Pangma Glacier na północy a Rechiang Glacier na południu. Wierzchołkiem wyższym jest zachodni Rechiang Ri II Nup 6731 (6481). Wschodni Rechiang Ri II Shar jest wysoki na 6681 m. Pomiedzy tymi wierzchołkami znajduje się Col 5660. Od sąsiedniego Rechiang Ri I (6891) oddziela go Rechiang Nup La (6433), a od Peak 5982 na wschodzie przełęcz Rechiang Shar La (5725). Wejścia na wierzchołki nie są znane.

RECHIANG SHAR LA 5725

(mapy 4-5)

Przełęcz w grani między lodowcami Shisha Pangma Glacier na północy i Rechiang Glacier na południu, oddzielająca Rechiang Ri II od Peak 5982. Wejścia na przełęcz nie są znane.

PEAK 5982

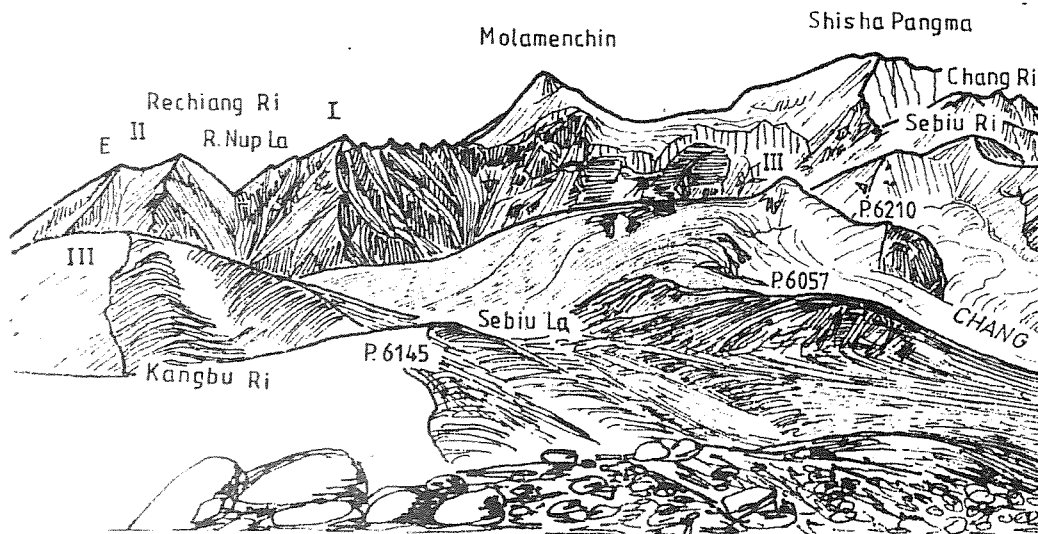
(mapa 5)

Szczyt w środkowej części grani między lodowcami Shisha Pangma Glacier na północy a Rechiang Glacier na południu, bezpośrednio na wschód od przełęczy Rechiang Shar La (5725). Wejścia na szczyt nie są znane.

COL 5700

(mapa 5)

Przełęcz w środkowej części grani między lodowcami Shisha Pangma Glacier na północy a Rechiang Glacier na południu, oddzielająca Peak 5982 od Peak 5809. Wejścia na przełęcz nie są znane.

Rys.39. Masyw Shisha Pangmy od północy.

PEAK 5809

(mapa 5)

Kilkuwierzchołkowy szczyt we wschodniej części części grani między lodowcami Shisha Pangma Glacier na północy a Rechiang Glacier na południu, bezpośrednio na wschód od Col 5700. Wejścia na szczyt nie są znane.

PEAK 5608

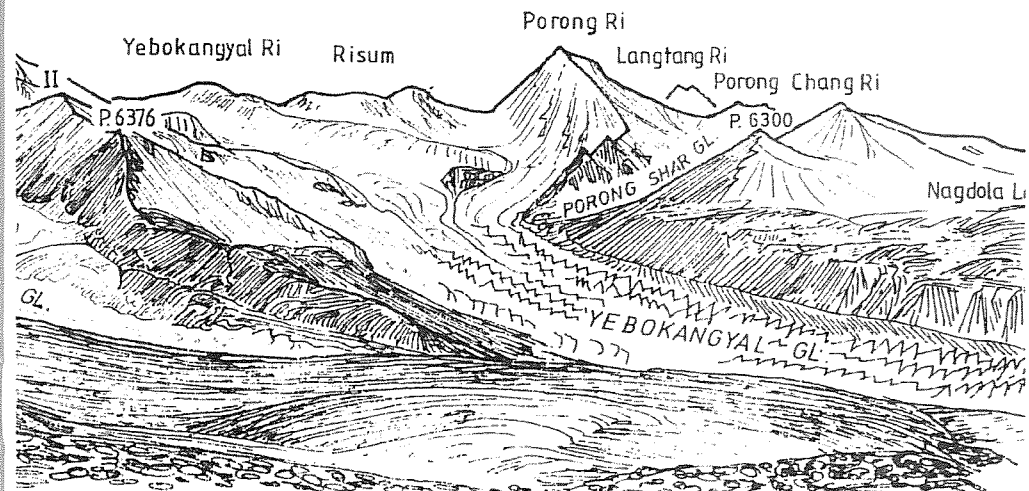
(mapa 5)

Szczyt we wschodnim zakończeniu grani między lodowcami Shisha Pangma Glacier na północy a Rechiang Glacier na południu. Wejścia na szczyt nie są znane.

SHISHA PANGMA CHANG LA 7140

(mapa 4; rys. 7, 10-11, 16-17, 34-35, 39-40, 42)

Przełęcz w północnej grani Shisha Pangmy, oddzielająca ją od jej północnego trabanta

– Chang Ri. Od pn.-zachodu, przez Yebokangyal Glacier, łatwo dostępna. Na wschód, ku Shisha Pangma Glacier obrywa się stromą lodową flanką.

Zapewne była odwiedzana już w latach 1963 i 1964 przez Chińczyków szukających drogi na Shisha Pangmę, ale informacje o wejściach na przełęcz nie są znane.

30. Od pn.-zachodu – przez Yebokangyal Glacier. (rys. 40). Nietrudno po firmie i śniegu.

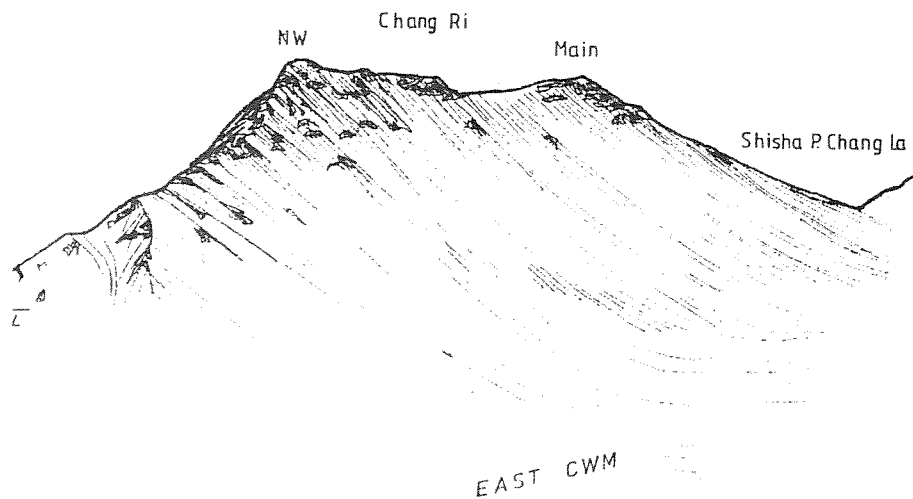
Normalną drogą (nr 8) prowadzącą na Shisha Pangmę aż do najwyższej części Eastern Cwm, skąd dalej na wschód na przełęcz.

PRZEJŚCIA: Zapewne przechodzono już w latach 1963 i 1964 przez Chińczyków szukających drogi na Shisha Pangmę.

CHANG RI (Beifeng Peak) 7365

(mapa 4; rys. 1-2, 7, 10-11, 34, 39-42)

Wybitny szczyt stanowiący północny bastion masywu Shisha Pangmy i nazywany niekiedy Shisha Pangma North. Bywa też identyfikowany błędnie jako Yebokangyal Ri. Kulminuje w dwóch mało wybitnych wierzchołkach: głównym SE Peak 7365 (7244) i pn.-zachodnim NW Peak (North Summit) 7332. Od Shisha Pangmy oddziela go siodło Shisha Pangma Chang La (7140). Północna grań schodzi przez szczyty Siebu Ri do przełęczy Siebu La (6020). Na zachód spada ze szczytu wybitne żebro, popodrywane u dołu barierami seraków.

Rys.40. Chang Ri – południowa ściana.

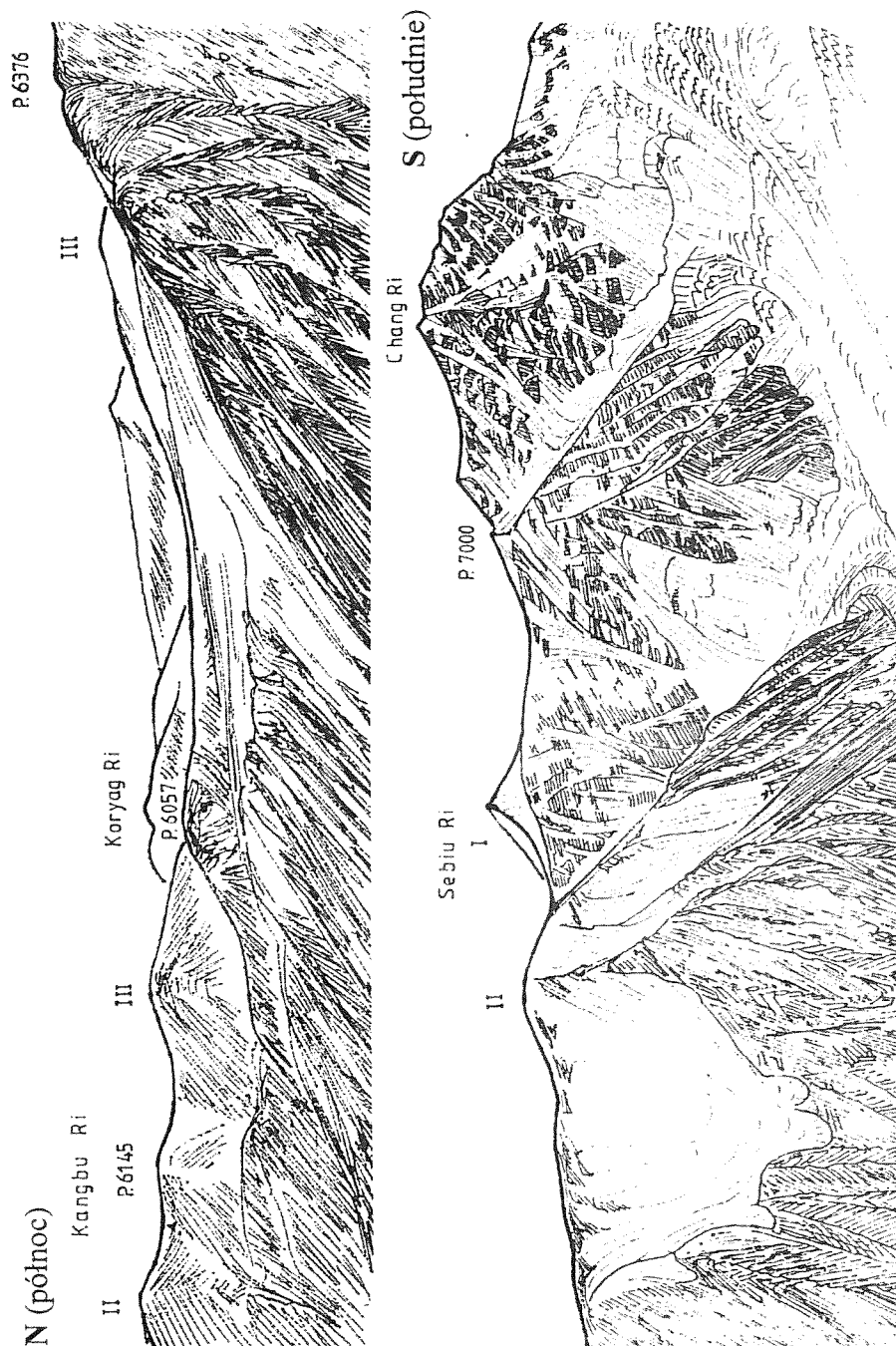
WIEJŚCIA 1.węście: 31.VIII.1987 A. Hajzer, J. Kukuczka (Exp.87/6) na nartach i zjazd. 2.w. 12.V.1990 M. Cermak, H. Daum (Exp.90/4) na nartach i zjazd.

31. Północną flanką na szczyt. (rys. 40). Nietrudno po śniegu, szczegóły nie znane.
PRZEJŚCIA: 1.przejście: 31.VIII.1987 A. Hajzer, J. Kukuczka (Exp.87/6) na nartach i zjazd. 2.p. 12.V.1990 M. Cermak, H. Daum (Exp.90/4) na nartach i zjazd.

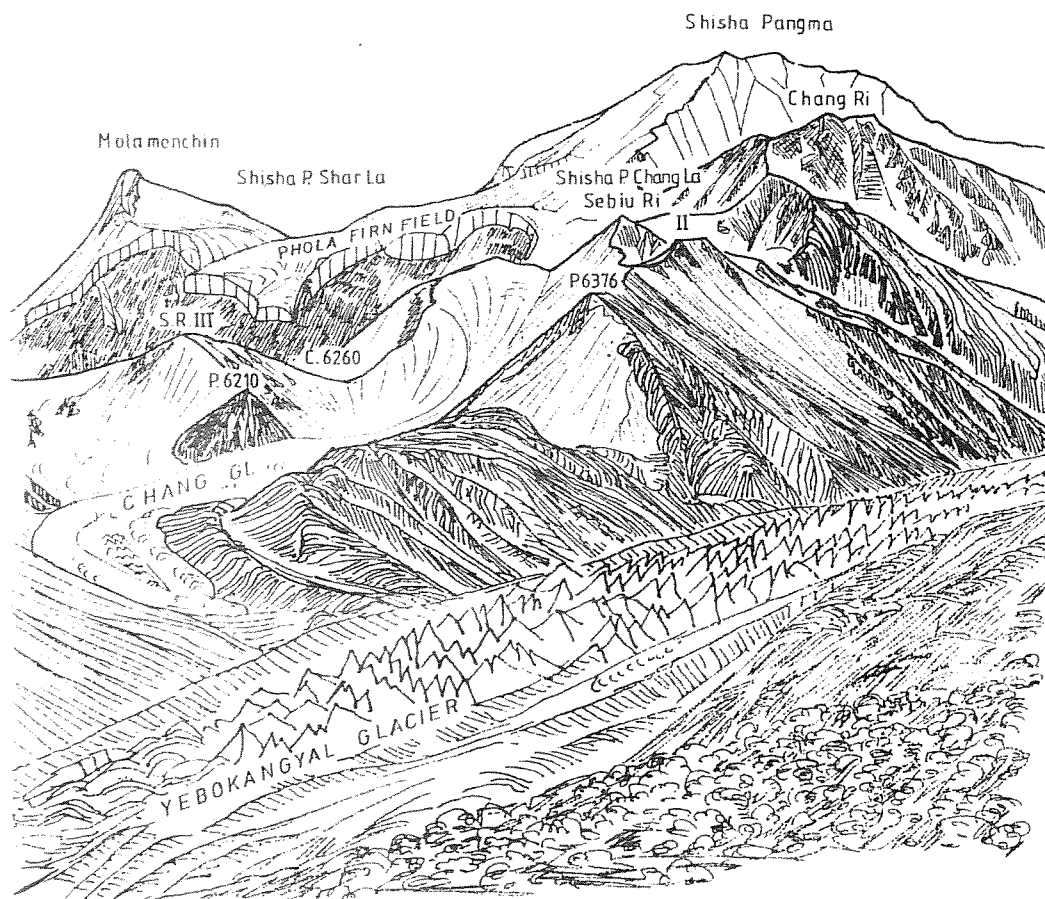
SIEBU RI 6822

(mapa 4; rys. 7, 10-11, 35, 39, 41-44)

Siebu Ri (Xiebu Ri) to trzywierzchołkowy, lodowy masyw w północnej grani Chang Ri. Kulminuje on w północnym wierzchołku – Siebu Ri I 6822. Od niego odchodzi na pn.-zachód (dokładniej na NNW) krótka boczna grań z Col 6540 i Siebu Ri II (6625). Główna grań biegnie z Siebu Ri I na pn.-wschód. W niej, za Col 6260, wznosi się Siebu Ri III (6434). Między oboma powyższymi graniami spływa na północ boczny lodowiec Chang Glacier, który uchodzi do Yebokangyal Glacier. W zakończeniu krótkiej wschodniej grani masywu, spadającej z głównego wierzchołka do Shisha Pangma Glacier, znajduje się skalisty Peak 6226. Inna boczna grań, spadająca z Siebu Ri III na wschód, oddziela najwyższy bieg Siebu Phu od koryta lodowca Shisha Pangma Glacier.

Rys.41. Wschodnia flanką grani Chang Ri – Siebu Ri – Kangbu Ri.

Rys.42. Masyw Shisha Pangmy od pn.-zachodu

WEJŚCIA: Wejście na Col 6300 (i P.6340?) w północnej grani: 1981 Nowozelandczycy (Exp.81/1).
Wejścia na pozostałe wierzchołki i przełęcze masywu nie są znane.

32. Od pn.-zachodu – z Yebokangyal Glacier przez Chang Glacier na Col 6300 w północnej grani masywu. (rys. 39, 42). Zapewne łatwo po lodowcu, szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: **1.przejście (w zejściu):** 1981 Nowozelandczycy (Exp.81/1).
LITERATURA: Anderson, W., *To the Untouched Mountain*. Wellington 1983 (mapa z trasą).

33. Od północy – z Siebu La na Col 6300 w północnej grani masywu. (rys. 39, 41-42). Zapewne łatwo, szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: **1.przejście:** 1981 Nowozelandczycy (Exp.81/1).
LITERATURA: Anderson, W., *To the Untouched Mountain*. Wellington 1983 (mapa z trasą).

SIEBU LA 6020

(mapa 4; rys. 1, 39, 41, 43-44)

Rozległe, płaskie siodło w głównej grani rejonu, oddzielające masyw Siebu Ri (6822) na południu od masywu Kangbu Ri (6207) na północy. Siodła przełęczy rozdziela kopa P.6057. Przez przełęcz prowadzi łatwe przejście z doliny Siebu Chu na wschodzie do doliny Yebokangyal Glacier na zachodzie.

WEJŚCIA: Przełęcz być może była odwiedzana wcześniej przez tubylców i zapewne przez chińskich topografów w latach 1963 i 1964. W 1981 r. byli na południowym siodle przełęczy Nowozelandczycy (Exp.81/1) szukający najdogodniejszej drogi w kierunku Molamenchina.

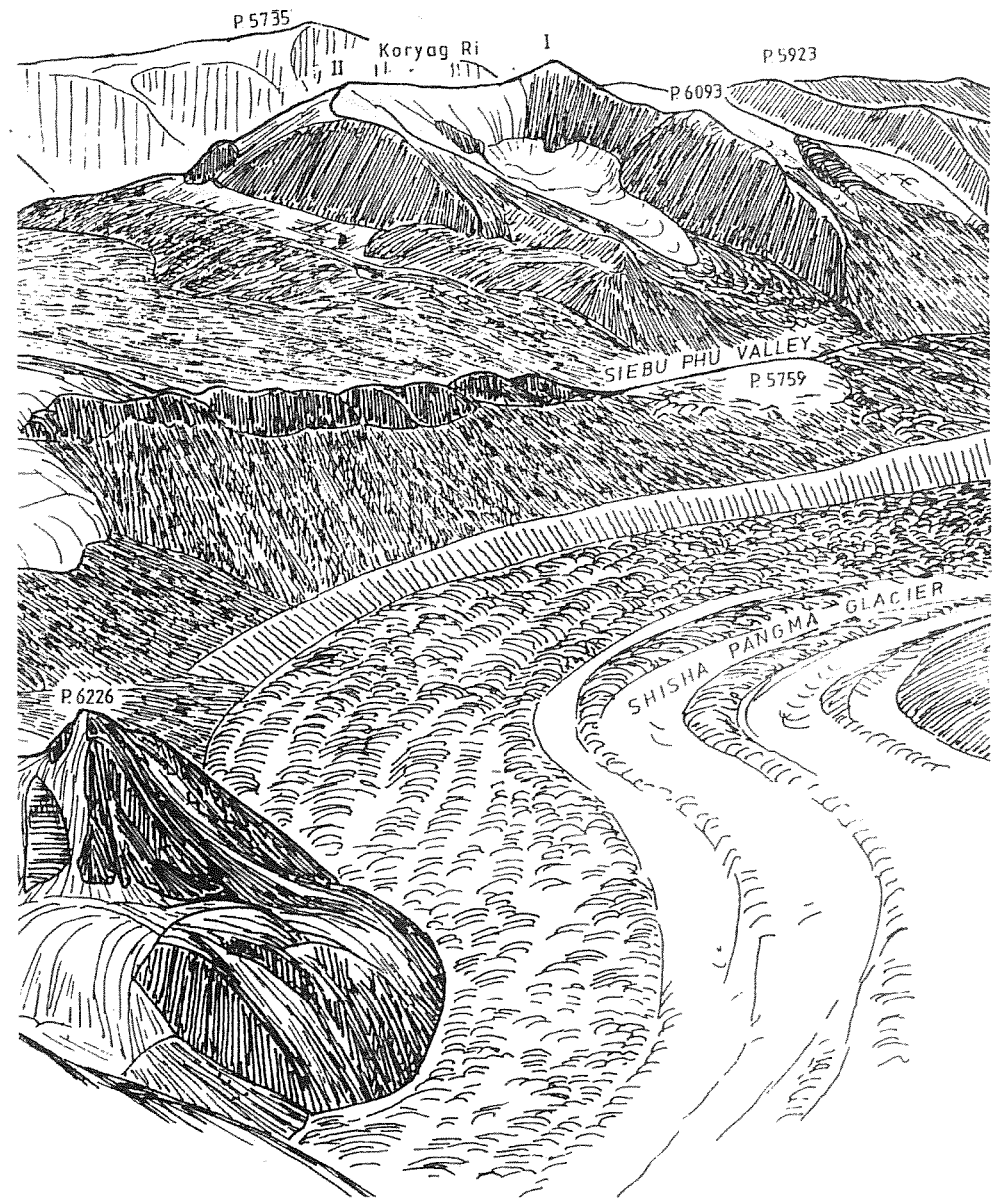
34. Od pn.-zachodu – z Yebokangyal Glacier na przełęcz. (rys. 39, 41, 44). Łatwo, szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Być może była przechodzona wcześniej przez tubylców i zapewne w latach 1963 i 1964 przez chińskich topografów. W 1981 r. szli tą drogą na południowe siodło przełęczy Nowozelandczycy (Exp.81/1), szukający najdogodniejszej drogi w kierunku Molamenchina.
LITERATURA: Anderson, W., *To the Untouched Mountain*. Wellington 1983 (mapa z trasą)

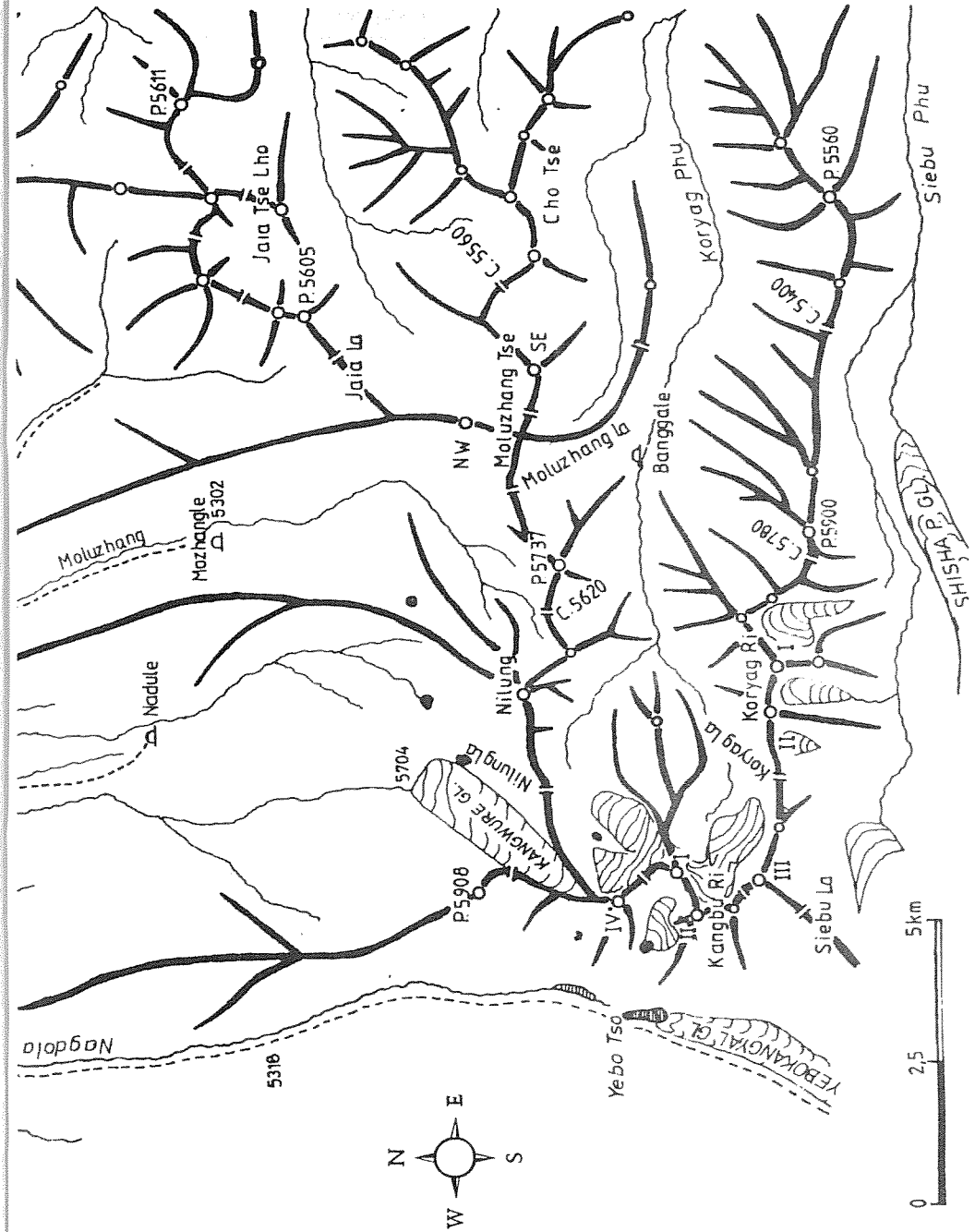
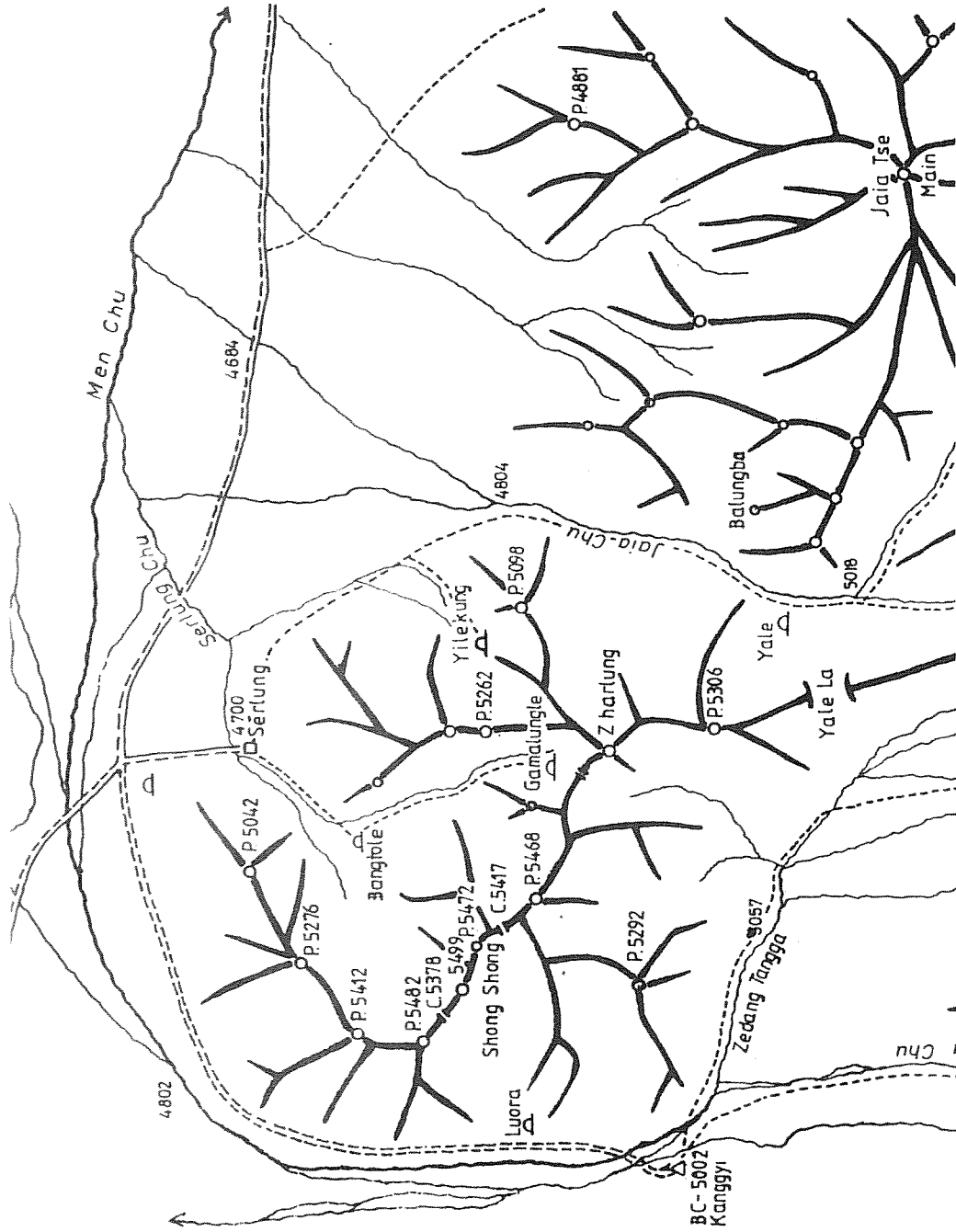
KANGBU RI 6207

(mapy 4, 6; rys. 1, 41, 43-44)

Kangbu Ri (Kangphu Ri) to wielowierzchołkowy masyw w głównej grani rejonu, bezpośrednio na północ od szerokiego siodła Siebu La (6020). W szczytowej grani znajdują się kolejno od pd.-wschodu następujące kulminacje i wcięcia: P.6084, Kangbu Ri III (K.R. South; 6189), Col 6060, P.6145, Col 6100, Kangbu Ri II (K.R. Central; 6197), Col 6100, Kangbu Ri I (K.R. Main; 6207), Col 6100, Kangbu Ri IV (K.R. North; 6156). Wszystkie wierzchołki są kopulaste a na ich północnych i pn.-wschodnich stokach zalegają firnowe pola i niewielkie lodowce. Największy z nich – Kangwure Glacier – spływa na północ z Kangbu Ri IV. Północna grań masywu, w której znajduje się kopa P.5908, rozpląszcza się łagodnie, przechodząc w płaskowyż, po którego północnej stronie wznosi się grupa Sherlung Hills (5499). Od Kangbu Ri III odchodzi na wschód boczna grań ze szczytami Koryag Ri, od których oddziela opisywany masyw przełęcz Koryag La (5940). Przełęcz Nilung La (5740) oddziela Kangbu Ri od masywu Nilung (5820) na pn.-wschodzie.

Rys.43. Otoczenie górnej części doliny Siebu Phu.

6. Północna część Shisha Pangma Mountains

Wierzchołki są zapewne ze wszystkich stron łatwo dostępne.

WEJŚCIA: Zapewne na wszystkie wierzchołki masywu weszli w 1964 r. Chińczycy (Exp.64/1) podczas prac topograficznych. Informacje o wejściach nie są znane.

KORYAG LA 5940

(mapa 6; rys. 43)

Rozległe, płaskie siodło w bocznej wschodniej grani Kongbu Ri, oddzielające masyw Kangbu Ri (6207) na zachodzie od masywu Koryag Ri (6163) na wschodzie. Przez przełęcz prowadzi łatwe przejście z doliny Siebu Chu na południu do doliny Koryag Phu na północy.

WEJŚCIA: Zapewne przełęcz była odwiedzana wcześniej przez tubylców, a następnie przez chińskich topografów w 1963 lub 1964 r. Informacje o wejściach nie są znane.

KORYAG RI RIDGE 6163

(mapa 6; rys. 41, 44)

Boczna grań odchodząca na wschód od masywu Kangbu Ri (6163), od którego oddziela ją przełęcz Koryag La (5940). Grań ta, o długości około 16 km, oddziela górne ramiona doliny Cho Chu: Siebu Chu Vallei na południu od Koryag Phu Valley na północy. Znajdują się w niej kolejno od zachodu następujące kulminacje i wcięcia: P.5961, Koryag Ri II (6157), Col 6100, Koryag Ri I 6163 (6173), Col 5900, P.5940, P.5930, Col 5780, Peak 5900, Peak 5800, Col 5400, P.5445, Peak 5560 i P.5400. Na obie strony grani odchodzą krótkie boczne granie. Oba główne wierzchołki mają firmowe czapy i w ich południowej flance spływają dwa krótkie (ok. 1,5 km) lodowce, oddzielone granią z P.6093.

Zapewne wszystkie wierzchołki grani są łatwo dostępne.

WEJŚCIA: Być może na niektórych wierzchołkach i przełęczach grani byli w 1964 r. Chińczycy (Exp.64/1) podczas prac topograficznych. Informacje o wejściach nie są znane.

NILUNG LA 5740

(mapa 6)

Rozległe, płaskie siodło w głównej grani rejonu, oddzielające masyw Kangbu Ri (6207) na zachodzie od masywu Nilung (5820) na wschodzie. Przez przełęcz prowadzi łatwe przejście z doliny Koryag Phu na południu do doliny Zedang Tangga na północy.

WEJŚCIA: Zapewne przełęcz była odwiedzana wcześniej przez tubylców, a następnie przez chińskich topografów w 1963 lub 1964 r. Informacje o wejściach nie są znane.

NILUNG 5820

(mapa 6; rys. 43)

Trzywierzchołkowy masyw w głównej grani, pomiędzy przełęczami Nilung La (5740) na zachodzie a Moluzhang La (5400) na wschodzie. W szczytowej grani masywu znajdują się kolejno od zachodu: P.5820, P.5713, Col 5620 i P.5735. Na północ odchodzi od masywu szeroki płaski dział wodny, oddzielający zlewnię Men Chu od zlewni jej dopływu Jaia Chu. Pagórowate wierzchołki Nilunga są łatwo dostępne ze wszystkich stron i pewnie były odwiedzane już dawniej przez tubylców, a może i przez chińskich topografów w 1964 r.

YALE LA 5140

(mapa 6)

Szeroka płaszczyzna w działle wodnym oddzielającym zlewnię Men Chu na zachodzie od zlewni jej dopływu Jaia Chu na wschodzie. Dział ten łączy główną grań rejonu na południu z grupą niewysokich pagórów Serlung Hills na północy.

SERLUNG HILLS 5499

(mapa 6; rys. 44)

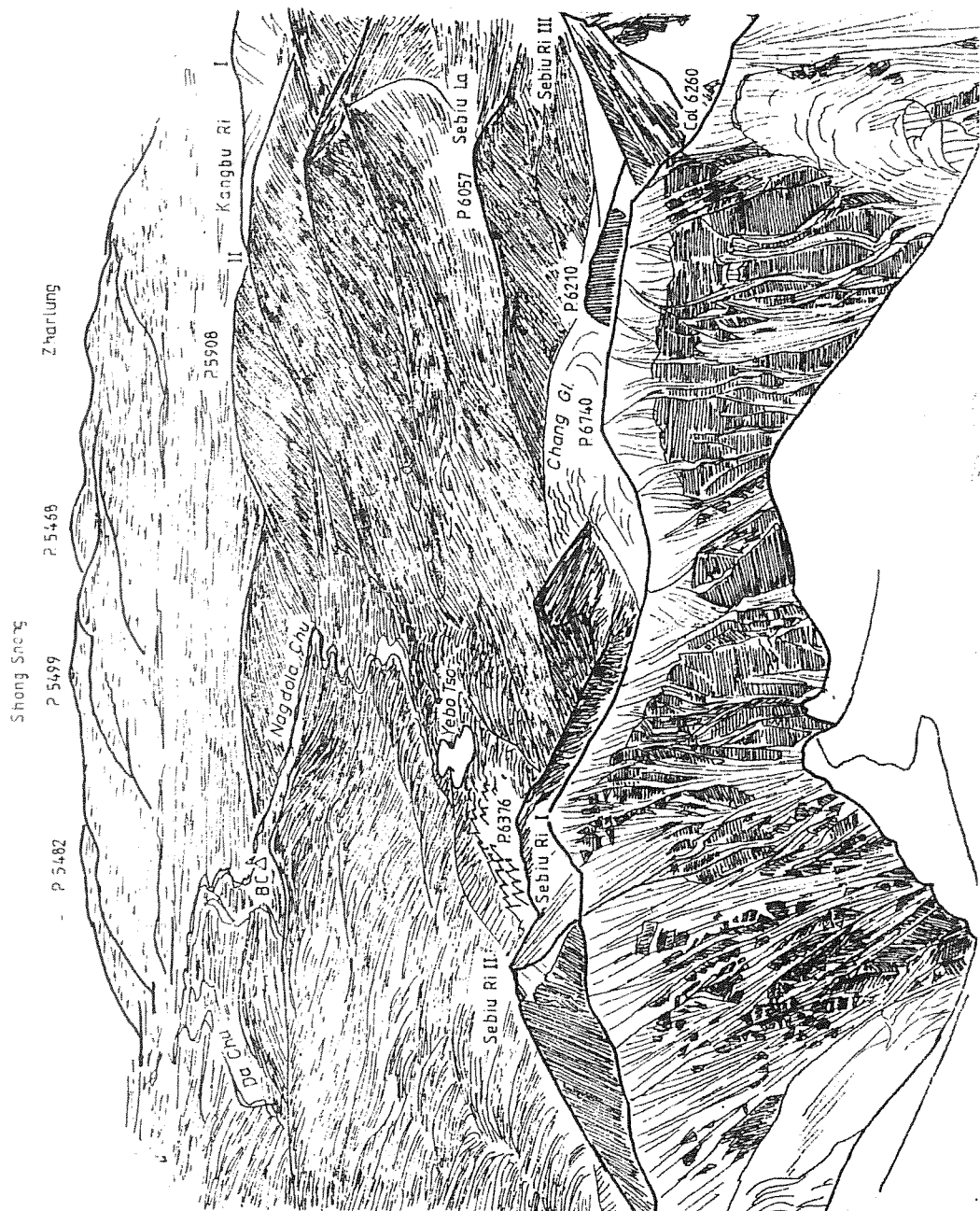
Silnie wyodrębnione gniazdo (10x10 km) niewysokich pagórów na północnym skraju opisywanego rejonu. Od północy, zachodu i południa ogranicza je dolina Men Chu, a od wschodu dolina Jaia Chu. Płaski dział wodny (z Yale La 5140) łączy grupę ze szczytem Nilung (5820) w głównej grani rejonu. U północnej podstawy grupy leży duża osada Serlung (4700). Przepływający przez nią potok Serlung Chu dzieli grupę na dwa masywy: wschodni Zhalarung (5362) i zachodni Shong Shong (5499).

ZHALARUNG 5362

(mapa 6; rys. 44)

Wschodni masyw grupy Serlung Hills, na północnym skraju opisywanego obszaru. Nazwa Zhalarung powstała zapewne przez zniekształcenie nazwy Serlung(?). W szczytowej grani znajdują się kolejno od południa: Zhalarung Lho (5306), Col 5260, Zhalarung (5362), Col 5220 i Zhalarung Chang 5262 (5404). Na zachodzie przełęcz Gamalung La (5340) oddziela masyw od masywu Shong Shong (5499).

Wszystkie wierzchołki masywu są łatwo dostępne i niewątpliwie od dawna odwiedzane przez tubylców wypasających tu yaki.

Rys.44. Widok od południa na wschodnie otoczenie doliny Nagdola Chu.

SHONG SHONG 5499

(mapa 6; rys. 44)

Shong Shong (Xongxong) – to zachodni masyw grupy Serlung Hills, na północnym skraju opisywanego obszaru. W szczytowej grani znajdują się kolejno od południa: Shong Shong Lho (5468, Col 5417, P.5472, Shong Shong Main (Xongxong) 5499 (5471), Col 5378, Shong Shong Nup 5482, Col 5380, Shong Shong Chang 5412 (5470), P.5276 i P.5042. Na wschodzie przełęcz Gamalungle La (5340) oddziela masyw od masywu Zhalarung (5362).

Wszystkie wierzchołki masywu są łatwo dostępne i niewątpliwie od dawna odwiedzane przez tubylców wypasających tu yaki.

MOLUZHANG LA 5400

(mapa 6)

Przełęcz w głównej grani rejonu, oddzielająca masyw Nilung (5820) na zachodzie od masywu Moluzhang Tse (5730) na wschodzie. Zapewne łatwo dostępna z obu stron (z doliny Jaia Chu na północy i doliny Karyag Phu na południu). Niewątpliwie odwiedzana od dawna przez tubylców.

MOLUZHANG TSE 5735

(mapa 6)

Dwuwierzchołkowy zwornikowy masyw w głównej grani rejonu, pomiędzy górnymi odnogami doliny Jaia Chu na północy a górnymi piętrami Cho Chu na południu. W jego szczytowej grani znajdują się od zachodu: Moluzhang Tse Nup (5720), Col 5560 i Moluzhang Tse Shar 5735 (5794). Od zachodniego wierzchołka odchodzi na pn.-wschód boczna grań z grupą szczytów Jaia Tse (5630). Główna grań rejonu biegnie dalej na wschód i przez wschodni wierzchołek, Col 5560 oraz wierzchołki Cho Tse (5640) schodzi do przełęczy Cho La (5160). Inna boczna grań (z P.5240) schodzi z zachodniego wierzchołka na pd.-wschód i oddziela górne ramiona doliny Cho Chu. Wierzchołki masywu zapewne są łatwo dostępne i może były już odwiedzane przez tubylców.

JAIA LA 5480

(mapa 6)

Przełęcz w bocznej pn.-wschodniej grani rejonu, oddzielająca masyw Moluzhang

Tse od rozległej grupy szczytów Jaia Tse. Zapewne jest łatwo dostępna z obu stron i niewątpliwie od dawna odwiedzana przez tubylców.

JAIA TSE GROUP 5630

(mapy 6-7)

Rozległa grupa niewysokich szczytów w północnej części opisywanego rejonu. Jej południową część tworzy masyw Jaia Tse Lho, kulminujący w sześciu wierzchołkach o wysokości ponad 5600 m – najwyższy z nich południowy ma 5620 (5739) m. Przełęcz Col 5480 oddziela ten masyw od najwyższego, centralnie usytuowanego szczytu – Jaia Tse Main 5630 (5753). W północnych odnogach grupy wznoszą się liczne niższe (4800-5400) kulminacje.

Wierzchołki masywu są zapewne łatwo dostępne i może były już odwiedzane przez tubylców. Przez pn.-wschodnie odgałężenia masywu trawersuje ścieżka prowadząca z doliny Men Chu na przełęcz Ta La.

CHO TSE RIDGE 5640

(mapy 6-7)

Grupa szczytów w głównej grani rejonu, bezpośrednio na zachód od głęboko wciętej przełęczy Ta La (5160). Od masywu Moluzhang Tse (5735) na zachodzie oddziela ją przełęcz Col 5560. Grupa kulminuje w dwóch szczytach o wysokości ponad 5600 m i licznych niższych wierzchołkach.

Wierzchołki masywu są zapewne łatwo dostępne i może były już odwiedzane przez tubylców.

TA LA 5160

(mapa 7)

Głęboko wcięta przełęcz we pn.-wschodniej części głównej grani rejonu, oddzielająca grupę Cho Tse (5640) na zachodzie od Ta Tse (5304) na wschodzie. Łatwo dostępna z obu stron, odwiedzana od dawna przez tubylców.

35. Od północy – z doliny Ta Chu na przełęcz. Ścieżka, szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Przechodzona od dawna przez tubylców.

36. Od południa – z doliny TCho Chu na przełęcz. Ścieżka, szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Przechodzona od dawna przez tubylców.

TA TSE 5304

(mapa 7)

Rozległy pagór w pn.-wschodniej części głównej grani rejonu, bezpośrednio na wschód od przełęczy Ta La (5160). We wschodnim grzbiecie góry, schodzącym do przełęczy Tsena La (5034) znajduje się kopa P.5160. Na pd.-wschód odchodzi od szczytu przez Col 5080 boczna grań Gija Tse (5364), rozgałęziająca się dalej na dwa ramiona. Szczyt jest łatwo dostępny ze wszystkich stron, niewątpliwie odwiedzany od dawna przez tubylców.

GIJA TSE RIDGE 5364

(mapa 7)

Długa na około 13 km boczna grań schodząca od Ta Tse 5304 na SSE, do ujścia Cho Chu do Po Chu. Od Peak 5304 na północy oddziela ją Col 5080. W szczytowej grani znajdują się kolejno od północy następujące kulminacje i wcięcia: trzywierzchołkowy masyw Gija Tse Chang (5361, 5340 i 5360), P.5240, Col 5080, Gija Tse Central (5320), Col 5080, Gija Tse Lho (5364). W bocznych ramionach tego ostatniego wznoszą się liczne niższe wierzchołki. Od Gija Tse Chang odchodzi na wschód inna boczna grań z wierzchołkami Yali Tse.

Niektóre z wierzchołków grani zapewne są łatwo dostępne i być może były już odwiedzane przez tubylców.

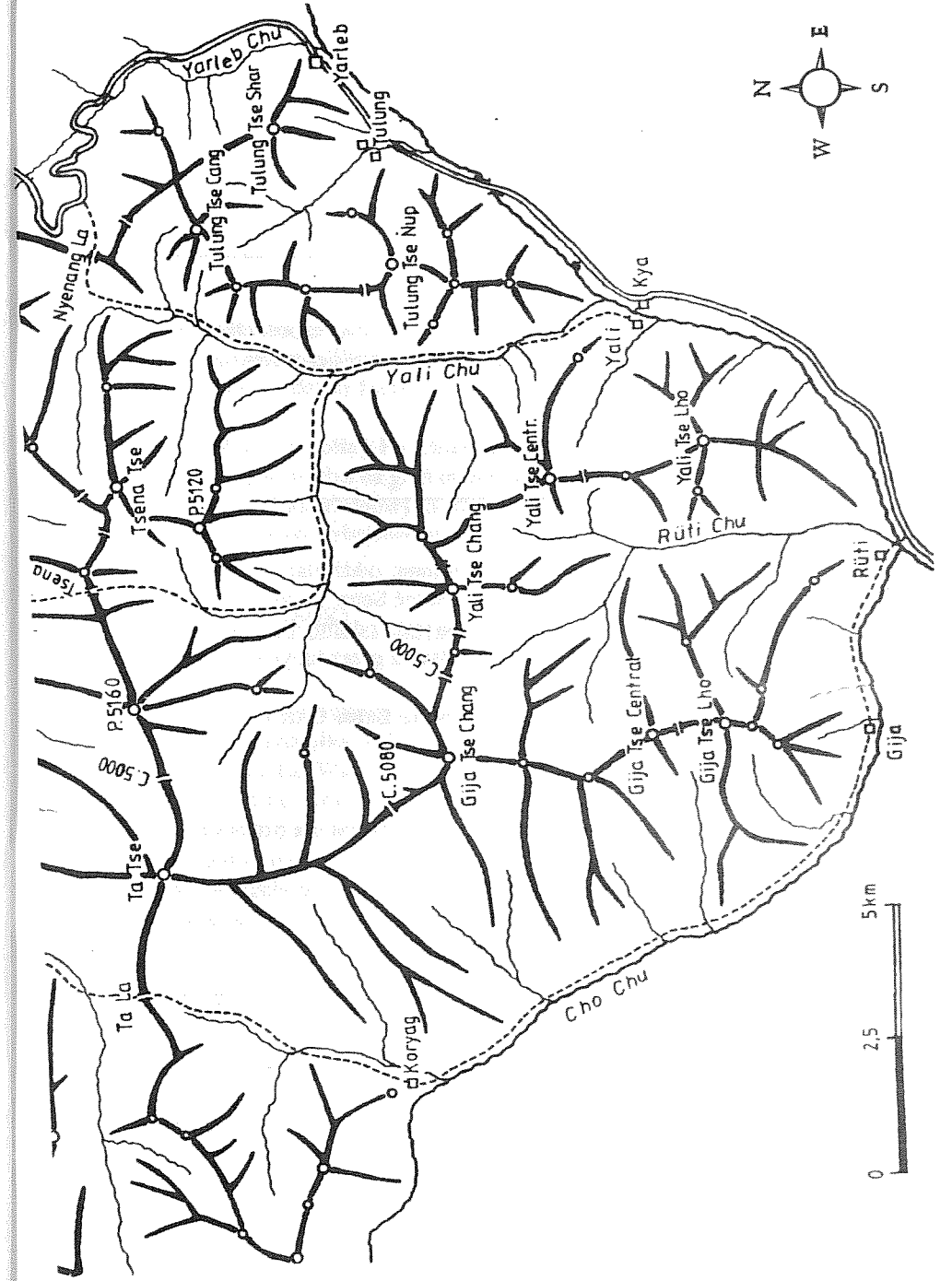
YALI TSE RIDGE 5160

(mapa 7)

Długa na około 12 km boczna grań odchodząca od Gija Tse Chang (5361) na wschód, po 4 km skręcająca ostro na południe i schodząca do doliny Po Chu. Od Gija Tse Chang na pn.-zachodzie oddziela ją Col 5000. W szczytowej grani znajdują się kolejno od pn.-zachodu następujące kulminacje i wcięcia: kilkuwierzchołkowy masyw Yali Tse Chang (5160), Col 5000, kilkuwierzchołkowy masyw Yali Tse Central (5082), Col 5000 i kilkuwierzchołkowy masyw Yali Tse Lho (5240).

Niektóre z wierzchołków grani zapewne są łatwo dostępne i być może były już odwiedzane przez tubylców.

7. Pn.-wschodnia część Shisha Pangma Mountains

COL 5000

(mapa 7)

Przełęcz we wschodniej części głównej grani rejonu, oddzielająca Ta Tse (5304) od Peak 5160. Łatwo dostępna z obu stron, niewątpliwie odwiedzana od dawna przez tubylców.

PEAK 5160

(mapa 7)

Pagórowaty szczyt we wschodniej części głównej grani rejonu, bezpośrednio na zachód od przełęczy Tsena La (5034). Łatwo dostępny ze wszystkich stron, niewątpliwie odwiedzany od dawna przez tubylców.

TSENA LA 5034

(mapa 7)

Przełęcz we wschodniej części głównej grani rejonu, oddzielająca Peak 5160 na zachodzie od Peak 5240 na wschodzie. Nazywana też Sena, Subu La lub Sepo La. Jest łatwo dostępna z obu stron, prowadzi przez nią trakt z doliny Po Chu na południu do doliny Men Chu na północy. Odwiedzana od dawna przez tubylców.

37. Od północy – z doliny Men Chu przez dolinę Belsa Chu i Tsena Chu na przełęcz. Ścieżka. Szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Przechodzona od dawna przez tubylców.

38. Od południa – z doliny Po Chu przez dolinę Yali Chu na przełęcz. Ścieżka. Szczegóły nie znane.

PRZEJŚCIA: Przechodzona od dawna przez tubylców.

TSENA TSE 5240

(mapa 7)

Wielowierzchołkowy, pagórowaty masyw na wschodnim końcu głównej grani rejonu, pomiędzy przełęczami Teena La (5034) na zachodzie a Dopsang La (5050) na wschodzie. Najwyższy wierzchołek masywu wznosi się bezpośrednio na wschód od Tsena La. Od głównego wierzchołka odchodzi na południe boczna grań z trzema wierzchołkami o wysokości ponad 5120 m. Inny boczny grzbiet odchodzi od środkowej części masywu na północ – kończy się on równoległym do głównej grani grzbietem

P.5050.

Od wschodniego wierzchołka (P.5041) odchodzi na południe jeszcze jedna boczna grań z Nuanang La i masywem Tuling Tse.

Większość wierzchołków grani jest zapewne łatwo dostępna i były one niewątpliwie odwiedzane już przez tubylców.

NYENANG LA 4852

(mapa 7)

Przełęcz w bocznej grani odchodzącej na południe od wschodniego wierzchołka (P.5041) masywu Tsena Tse. Nieco powyżej przełęczy biegnie przez grań droga jezdna z doliny Po Chu do doliny Men Chu. Od dawna odwiedzana przez tubylców.

39. Od południa – z doliny Po Chu przez dolinę Yerlab Chu na przełęcz. Droga jezdna, która wyprowadza na grań około 50 m ponad przełęczą.

Ścieżka, stary trakt karawanowy. Szczegóły nie znane.

Przechodzona dawno przed wybudowaniem drogi jezdnej.

TULUNG TSE 5082

(mapa 7)

Wielowierzchołkowy masyw w bocznej grani odchodzącej na południe od wschodniego wierzchołka (P.5041) masywu Tsena Tse, od którego oddziela go przełęcz Nyenang La. Wierzchołki masywu obejmują podkowiasto krótką boczna dolinę Tulung Chu. Kolejno od wschodu w grani tej znajdują się: Tulung Tse Shar (5082), Col 4840, Tulung Tse Chang (5000), P.4980, P.4920, Col 4760, Tulung Tse Nup (4840) i trzy wierzchołki o wysokości około 4820 m.

Większość wierzchołków grani zapewne jest łatwo dostępna i niejednym z nich był niewątpliwie odwiedzany już przez tubylców.

DOPSANG LA 5000

(mapa 7)

Przełęcz na wschodnim skraju głównej grani opisywanego rejonu. Niekiedy identyfikowana jako Lalung La. Przez grań (5050 m) po wschodniej stronie do Lhasy. Od dawna przechodzona przez tubylców.

41. Od północy – z doliny Belse Chu na przełęcz. Droga jezdna, która wyprowadza na grań około 50 m ponad przełęczą.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców.

42. Od południa – z doliny Po Chu przez dolinę Yarleb Chu na przełęcz. Droga jezdna, która wyprowadza na grań około 50 m ponad przełęczą.

PRZEJŚCIA: Od dawna przechodzona przez tubylców.

SPIS TREŚCI

Shisha Pangma South-East Range	3
Pungpa La	3
Pungpa Ri	5
Shisha Pangma Lho La	6
Nyanang Ri	7
Kang Ri	11
Chaggyau	13
Shisha Pangma Shar La	13
Shisha Pangma East Ridge	13
Molamenchin	14
Kong Chang Tse	15
Kong Chang La	16
Kong Shar Tse	16
Kong Lho La	16
Gyira Tse Ridge	17
Karijo Tse	17
Karijo Nup La	17
Lugochim Tse Ridge	21
Tsong Tse Ridge	21
Baburangma Tse	22
Tsangli Ri	22
Sumang Tse	22
Nguling Tse	24
Rechiang Ridge	24
Rechiang Ri	24
Shisha Pangma Chang La	26
Chang Ri	27
Siebu Ri	28
Siebu La	31
Kangbu Ri	31
Koryag Ri Ridge	36
Nilung	37
Serlung Hills	37
Moluzhang Tse	39
Jaia Tse Group	40
Ta La	40
Gija Tse Ridge	41
Tsena La	44
Nyenang La	45
Dopsang La	45